

ἸΣΤΟΡΙΑ Ἡ ΜΕΘΕΣΑ

L'injil mamc t̄ yura ij n
řmumen qqaren-as Marqus

(S t̄maziyt n Arrif)

ⵎⴰⵎⴽ ⵓⵔⵓⵔⵉⵎ ⵏ ⵎⴰⵎⴽ ⵓⵔⵓⵔⵉⵎ

L'injil mamc ṭ yura ij n fmumen qqaren-as Marqus (S tmaziyt n Arrif)

الإنجيل كما دونه مرقس، لتمازيغت الريف
L'Évangile selon Marc, en Tamazight du Rif
El Evangelio según San Marcos, en Tamazight del Rif
The Gospel of Mark, in Rif Tamazight

Guide de Lecture

Latin	Arabe	Example	Sentido / Sens	Latin	Arabe	Example	Sentido / Sens
C c	ش	cek	tú, tu, you (masculine)	J j	ج	jar	entre, entre, between
Č č	تش	učma	hermana, sœur, sister	Q q	ق	qqar	decir, dire, say
Ĝ ĝ	دج	ĝiřet	noche, nuit, night	Ǝ ɛ	ع	Ǝad	aún, encore, still
Y y	غ	Yarek!	¡Cuidado! Atent!	,	ء	l'iman	fe, foi, faith

Première Édition: Octobre 2013
Pour le commander / Para pedidos / For orders:
E-mail: rifiradio@gmail.com

www.AwarnArebbi.net
Contact : (212) 06 76 79 91 94

Droit d'auteur © 2013

L'injil n Sidna Ġisa

Mamc t̄ yura ij n řmumen
qqaren-as Marqus

Yaħya isewjad abrid i Lmasih

1 ¹Amezwaru n l'injil n Ġisa Lmasih Mmis n Arebbi. ²Mammec iqqar lkitab n nnabi lcaħya:

"Aqa tsekkiy-d ij n arrasul inu zzatec,
ħima ad isewjed abrid nec.

³ Ġmijja třaya ġi řexřa:
Swejdet abrid i Sidi Arebbi,
ggem ibriden nnes nican."

⁴Yusa-d Yaħya ġar řexřa. Itħeddať i yiwđan ħima ad tuben ad řehharen s waman ħima ad twayřarent řmuřřiyať nsen. ⁵Tasen-d ġares marra imezđay n řmurť n Yahudiya đ marra imezđay n Lquds, teřtarafen s řmuřřiyať nsen, Yaħya itřehhar-itřen s waman đeg yiřzar n L'urdun. ⁶Arruđ n Yaħya xedmen-t s cřar n uřyem, đi nneřř nnes ij n řħezant n yiřem. Itett řmuryi đ řamment řahurrect. ⁷Itħeddať iqqar: "Ad d yas menbařđ i nec ijjen ijhed xafi, war

sdiheḡey aḡ hwiḡ ḡima aḡas fesyeḡ uḡa ḡ ifiḡan n ḡsiḡa nnes. ⁸ Nec ḡehhareḡ-kenniw s waman, netta akenniw iḡehhar s Arruḡ iqeddsen."

Yaḡya itḡehhar Sidna ḡisa s waman

⁹ Di ḡyamaḡ nni yusa-d ḡisa zi dcar n Nnaḡira, iy iḡan ḡi ḡmurtḡ n Ljalil, iḡehhar-itḡ Yaḡya ḡeg yiḡzar n L'urdun. ¹⁰ Wami d yuḡi zeg waman, ḡxeddni izra ajenna inurzem, ḡ Arruḡ n Arebbi ihwa-d xas amecnaw ij n ḡedḡbirtḡ. ¹¹ Ij n ḡmijja zeg ujenna ḡeqqar: "Cek ḡ memmi iḡizzen, farḡey zzayek."

Ibḡis itjerrab Sidna ḡisa

¹² ḡxeddni yiwi-ḡ Arruḡ ḡar ḡexḡa. ¹³ Ikka arbeḡin yewm ḡi ḡexḡa nni itjerrab-itḡ Cciḡan. Aqa-ḡ ḡmani ḡan ḡewḡuc, Imala'ikaḡ tsexxarent xas.

Sidna ḡisa itḡaya-d i imeḡḡaren nnes imezwura

¹⁴ Wami ḡebbsen Yaḡya, iruḡ ḡisa ḡar ḡmurtḡ n Ljalil, itheddaḡ s l'injil n Arebbi. ¹⁵ Iqqar: "ḡiwedḡ-d ḡweḡḡ, ḡmulk n Arebbi yuḡes-d. Tubetḡ, amnetḡ s l'injil."

¹⁶ Wami iggur x ccetḡ n ḡebḡar n Ljalil, izra Simḡan ḡ wumas Andrawus netḡren ḡiracciwin ḡi ḡebḡar. Niḡni ḡeḡaqen iserḡman. ¹⁷ Inna-asen ḡisa: "Araḡettiw-d akidi, aqa ḡexxu akenniw

arrey d iħeġaqen n yiwḍan." ¹⁸ R̄xeddnni semħen d̄i t̄racciwin nsen, d̄faren-t̄. ¹⁹ Iħdu cwayt ayirin, iżra Yaħqub d̄ Yuħanna t̄arwa n ij n uryaz umi qqaren Zabdi, d̄i t̄yarrabut ħedd̄fen t̄iracciwin nsen. ²⁰ R̄xeddnni iħaya-yasen-d ħisa, semħen d̄i babat̄sen Zabdi d̄i t̄yarrabut ak ixeddamen, d̄faren-t̄.

Sidna Ħisa isufuy ij n jjen d̄ aħeffan

²¹ Uḍfen ħar ubilaj n Kafernaħum. D̄i nhar n sseb̄t n Iħibada yuḍef d̄i t̄emzida n wuḍayen, ibḍa iseħmad̄. ²² Tħejjben d̄eg useħmad̄ nnes řaħeqqac ħares t̄izemmar iy zi iseħmad̄, war iħi bu amecnaw imseħmad̄en n ccariħa. ²³ D̄inni d̄i t̄emzida ij n uryaz d̄ayes jjen d̄ aħeffan, isħuyiw, ²⁴ iqqar: "Min d̄ac iruħen d̄ayneħ, a ħisa Naħiri? Ma t̄usid-d axaneħ t̄eqdid? Nec ssney min t̄eħnid; cek d̄ arrasul muqeddes n Arebbi!"

²⁵ Isbedd-it̄ ħisa, inna-as: "Sħar cek, ffey zzayes!"

²⁶ Iserjjijay-it̄ jjen nni aħeffan, iħeyyed s yij n t̄mijja t̄uħřa, iffey zzayes. ²⁷ D̄ehcen marra iwḍan nni, nnan i wayawya: "Min iħna manaya? Aseħmad̄-a d̄ jd̄id d̄ayes jjeħd! Itamar uřa d̄ jnun iħeffanen, teggen-as array." ²⁸ R̄xeddnni intacar řexbar nnes d̄i mkuř amcan d̄i jwayeh n Ljalil.

Sidna ξ isa isgenfa tadeggwaft n Sim ξ an

²⁹ Wami d iffe γ zi temzi δ a n wu δ ayen, yusa-d γ ar teddar τ n Sim ξ an δ Andrawus ake δ Ya ξ qub δ Yu η anna. ³⁰ Yufa tadeggwaft n Sim ξ an tezzer \hat{e} , δ ayes timessi. R \hat{x} eddni ssiw \hat{e} ren ak ξ isa xas. ³¹ Iqarreb γ ares, it \hat{t} ef-it zeg ufus nnes, isga ξ ξ ed-it. T \hat{e} ffey-it tmessi, teb δ a tsexxar xasen. ³² γ ar u ξ ecci wami te γ \hat{r} i t \hat{f} uct, uwin-d γ ares marra yinni ihe \hat{c} en δ yinni δ i \hat{g} an jnun, ³³ munen marra ay \hat{t} bab n tendint δ inni γ ar tewwart. ³⁴ Isgenfa a \hat{t} as n imeh \hat{f} ac δ aysen l'anwa ξ n feh \hat{f} acat. Isufey a \hat{t} as n jnun, war ten ijji ad ssiw \hat{e} ren minzi jnun-a ssnen min i ξ na.

³⁵ Tiwecca nnes zic wami ξ ad war i \hat{s} bi \hat{h} r \hat{h} a \hat{f} , ikkar iffe γ , iru \hat{h} γ ar ij n umcan ix \hat{r} a, itza \hat{g} a δ inni. ³⁶ Irzu xas Sim ξ an δ yinni ki δ es i \hat{g} an. ³⁷ Wami t \hat{t} ufin nnan-as: "Marra rezzun xak."

³⁸ Inna-asen: "Yallahem aki δ i, a nrah γ ar fedcur nneynit yu δ sen h \hat{i} ma ad hed \hat{d} te γ u \hat{r} a δ inni. X manaya mixef d usi \hat{x} ." ³⁹ Iru \hat{h} itheddat δ i temzi δ awin n wu δ ayen δ i marra tamur \hat{t} n Ljalil, isufuy jnun.

Sidna Ħisa isgenfa ijjen ih̄rec s jdam

⁴⁰ Yusa-d ħares ijjen ih̄rec d̄ayes jdam. Iħeccem-it̄, iwda x ifadden nnes, inna-as: "Cek, mefa t̄exsed, t̄zemmed ađayi t̄eşfid."

⁴¹ Iqqes-as i Ħisa, iħada-t̄ s ufus nnes inna-as: "Wah, xsey, ađ tgenfid!"

⁴² Deg umcan ikkes-as jdam, idweŕ işfa.
⁴³ R̄xeddnni issekk-it̄ Ħisa, iweşsa-t̄ ađas
⁴⁴ inna-as: "Xzar, war qqar walu i ħadd, maca ruħ ħar řefqih t̄sedhared-as ixef nnes, egg şsedqet̄ iy zi iweşsa Musa ħima ađ cehden x min iweqđen."

⁴⁵ Maca netta iruħ ibda issawaŕ ađas, isiwed řexbar aŕ wami idweŕ Ħisa war izemmer ađ yađef ħar t̄endint b̄ra ma ađ isnuffer ixef nnes. Iġa deg imucan ixřan, iwdan tasen-d ħares zi marra imucan.

Sidna Ħisa isgenfa ij n unecruf

2¹ Menbađd i can wussan, idweŕ-d Ħisa ħawed ħar Kafernaħum, sřin belli aqa-t̄ d̄i t̄eddart̄. ² Munen ađas n řyaci, aŕ wami war iqqim ufa d̄ ij n umcan waxxa zzađ i t̄ewwart̄. Issawaŕ akisen s wawar n Arebbi. ³ Usin-d can yiwdan, uwin-as-d ij n unecruf ysin-t̄ arbeħa idsen d̄i t̄assuđ nnes. ⁴ War zmiren ađ sidfen

ğares minzi d̄in aṭṭas n r̄yaci. Qeṛḡen sqef cwayt rezmen-t̄, sehwan anecruf nni d̄i ṭassuṭ nnes ġar umcan mani iġa ḡisa.

⁵ Wami iżra ḡisa l'iman nsen, inna-as i unecruf nni: "A mmi, twayfarent-ac r̄muḡṣiyat̄ iy ṭeggid̄."

⁶ Can imsefmaden n ccariḡa iy iqqimen d̄inni qqaren d̄i nnefs nsen: ⁷ "Mammec issawaṫ bnaḡem-a ammu? Iqqar awaṫ war iḡfin x Arebbi. Ug izemmren aḡ iḡfar r̄muḡṣiyat̄ ġir Arebbi waḡḡes!"

⁸ R̄xeddnni issen ḡisa zi arruḡ nnes min tfekkaren d̄eg wuṫ nsen, inna-asen: "Mayemmi tfekkarem ammu d̄eg wuṫ nwem? ⁹ Min isehfen aṭṭas as yini i unecruf: Twayfarent-ac r̄muḡṣiyat̄ iy ṭeggid̄? Niḡ as yini: Kkar ysi ṭassuṭ nnec uyur?"

¹⁰ Xsey aḡ tessnem belli Mmis n bnaḡem ġares ṭizemmar x ṭmurt̄ ḡima aḡ iḡfar r̄muḡṣiyat̄." Uca inna-as i unecruf nni: ¹¹ "Aḡac iniḡ, kkar, ysi ṭassuṭ nnec, raḡ aḡ trewwḡed̄ ġar ṭeddar̄ nnec!"

¹² R̄xeddnni ikkar, iysi ṭassuṭ nnes, iffey zzaṭ i yiwdan marra. Kuṫci d̄ehcen, ḡemden Arebbi nnan: "ḡemmarṣ war nezri manaya iwqeq qbeṫ."

Sidna ḡisa itṫaya-d i Lawi

¹³ Iffey ḡisa ḡawed̄ ġar ṫṫarf n febḡar, usin-d ġares marra r̄yaci isefmad̄-asen. ¹⁴ Wami

iggur ssenni, izra Lawi mmis n Ḥalfa iqqim deg umcan mani jemmḡen dḍariba. Inna-as Ḥisa: "Dfar-ayi-d." Ikkar, idfar-it.¹⁵ Iqqim Ḥisa dī teddarṭ n Lawi, itett netta d imeḥḍaren nnes. Aṭṭas n yinni ijemmḡen dḍariba d yinni iḡṣan qqimen tetten akides řaḥeqqac niṭni aṭṭas iy t itedfaren.¹⁶ Can imseřmeden n ccariḡa zi řḥizeb n ifarrisiyen zřin Ḥisa itett aked yinni ijemmḡen dḍariba^a d imeddukaf nsen war iḥřin, nnan i imeḥḍaren nnes: "Mayemmi itett aked yinni ijemmḡen dḍariba d yinni iḡṣan?"¹⁷ Isřa-yasen Ḥisa, inna-asen: "Iwḍan iḡan mliḥ war teḥḍijin bu uḍbib, teḥḍajan-t imeḥřac. War d usiḡ aḍ řayiy yinni iḡan nican. Usiḡ-d ḡar yinni iḡṣan."

Aseqsi x uzummi

¹⁸ Imeḥḍaren n Yaḥya d imeḥḍaren n řḥizeb n ifarrisiyen zřummen. Usin-d ḡar Ḥisa, nnan-as: "Mayemmi imeḥḍaren n Yaḥya d imeḥḍaren n řḥizeb n ifarrisiyen třumman, imeḥḍaren nnec war třummin ca?"

^a2:16 Min ḡennan yinni ijemmḡen dḍariba? Niṭni d uḍayen xedden aked Imexzen n arrumanus. Uḍayen nneḍni qqaren belli yinni ijemmḡen dḍariba ḡeṣřan aṭṭas. řawed azyen ameqqran n yinni ijemmḡen dḍariba rennin ci ḥaja ḥima ařent ysin i yixef nsen.

¹⁹ Inna-asen Ċisa: "Ma zemmren imedukkaġ n muġay aġ zummen di rfarġ nnes? Maġend muġay akidġsen war zemmren aġ zummen. ²⁰ Maca aġ d asen wussan aġ imeysi muġay zi rwest nsen. Rġeddnnit aġ zummen di nhar nni. ²¹ War iġi ġadd itreqqaġ arruġ d abaġi s yij n treqqiġt n ttub d jdid. Maġar? Raġheqqac tareqqiġt nni n jdid aġ tnejmeġ uca aġ d tekkes zeg warruġ nni d abaġi. Rġeddnnit aġ imġar ucarrig! ²² Hetta d aman n uġif d jdid war xeġqen deg yiġemawen iqdimen, ġima war dduqquzen aġ zeġġen waman n uġif aġ deyyġen yiġemawen nni. Maca aman n uġif d jdid xeġqen deg yiġemawen d jdid."

Min iġan ġalal di nhar n ssebt

²³ Ij n nhar n ssebt, iġdu Ċisa deg ubrid di rwest n imendi. Imeġġaren nnes gguren tekksen tiyġerin. ²⁴ Nnan-as febġaġ zi rġizeb n ifarrisien: "Xzar! Mayemmi imeġġaren nnec teggen min iġan ġram di nhar n ssebt?"

²⁵ Ijaweb-iġen Ċisa: "Ma war teyrim ca min igga Dawud wami iġġaj, iġuz netta d yinni akidġes? ²⁶ Yuġef ġar temzida n Arebbi di zman n Abyaġar arrayes n rfequha, iysi ayrum nni iy iġan d sseġqet, icci-t, yuca-yasen i yinni akidġes, waxxa manaya war iġi ca ġalal ġir i rfequha waha."

²⁷ Uca inna-asen: "Nhar n ssebt̄ itwax̄feq i bnaḍem, war iḡi ḍ bnaḍem ig itwax̄efqen i nhar n ssebt̄. ²⁸ X manaya Mmis n bnaḍem ig iḡan ḍ lḡakem ḥetta x nhar n ssebt̄."

Sidna Ḥisa isgenfa ij n uryaz ḍi nhar n ssebt̄ n lḡibada

3 ¹ Yuḍef Ḥisa ḡawed̄ ḡar t̄emziḍa n wuḍayen yufa ḍinni ij n uryaz fus nnes immuḍ. ² Tlaḡaḍen xas ma aḍ isgenfa niḡ lla ḍi nhar n ssebt̄ n lḡibada, ḡima aḍ tahmen. ³ Inna i uryaz ḡar iḡa fus immuḍ: "Bedd ḍi r̄west̄." ⁴ Isseqsa-t̄en Ḥisa: "Ma ḡalal ḍi nhar n lḡibada a negg r̄xir niḡ a negg ccerr? A nsenjem nnefs niḡ aḍ nney?" Maca niḡni sqaren. ⁵ Ixzar ḡarsen s uyḍab, ixeyyeq r̄aḡeqqac uḡ nsen iqseḡ. Inna i uryaz nni: "Sarreh̄ fus nnec." Isarreh̄-it̄, idweḡ ufus nnes igenfa. ⁶ R̄xeddni ffyen r̄ḡizeb n ifarrisien, munen aked̄ yiwḍan zi r̄ḡizeb n uzeḡiḍ Hirudus, fekkaren ḍi mammec ḡa ggen aḍ nḡen Ḥisa.

Aḡḡas n yiwḍan ḍeffaren Sidna Ḥisa

⁷ Iffey Ḥisa ak imeḡḍaren nnes ḡar r̄ebḡar, idfar-it̄ ij n lḡadad ḍ ameqqran n yiwḍan zi t̄murḍ n Ljalil, ḍ t̄murḍ n Yahudiya, ⁸ ḍ Lquds, ḍ t̄murḍ n Idumya, ḍ ujemmaḍ-in i yiḡzar n L'urdun, ḡawed̄

zi jwayeh n Şur d Şayda. Usin-d ğares aţtas n řġaci wami d arrin řexbar i marra min igga. ⁹Inna-asen řisa i imeĥĥaren nnes: Swejĥem-ayi ij n řġarrabut ĥima war xafi temzahimen řġaci. ¹⁰Isgenfa aţtas n yiwĥan, ař wami marra yinni dġ iġa řehriq mzaĥamen xas, rezzun aţ ĥaĥan. ¹¹Jnun d iġeffanen wami ř zrin wĥan ġar iĥaren nnes, řġuyiwen qqaren: "Ĥek d Mmis n Arebbi." ¹²Iweřřa-ten aţtas inna-asen: "War txebbarem ĥadd xafi."

Sidna řisa ixĥar řenġac n arrusul

¹³Iġaġġeĥ ġar uĥrar, iřaġa-d x yinni ixes, uca usin-d ġares. ¹⁴Iĥĥar zzaysen řenġac, iggi-ten d arrusul ĥima akis iřin, ařen issekk aĥ ĥeddten, ¹⁵aġarsen řiři řizemmar ĥima aĥ sufġen jnun. ¹⁶Řenġac-a ig igga niřni Simġan, isemma-yas Buřrus, ¹⁷d Yaġqub d Yuĥanna řarwa n Zabdi, isemma-yasen Bunarges (manaya ixes aĥ yini řarwa n wajjaj), ¹⁸d Andrawus, d Filibas, d Bartulumay, d Matta, d Tuma, d Yaġqub mmis n Ĥalfa, d Taddi, d Simġan iy tuġa iddafaxen x řmurt nnes, ¹⁹d Yahuda Isxaryuři wenni izzenzen řisa.

Sidna Ġisa itwajah yinni iġan dded nnes

²⁰ Irewweġ-d ġar tteddajt, imun ġawed rġaci aġ wami war izemmer Ġisa d imeġdaren nnes ad ccen uġa d aġrum. ²¹ Wami sġin feġbab nnes x manaya, usin-d ġima aġ awin akidsen, nnan iruġ-as rġaqeġ.

²² Imseġmaden n ccariġa iy d yusin zi Lquds nnan: "Dġayes Bġalzabul, arrayes n jnun. Isufuġ jnun minzi Bġalzabul yuca-yas jjeġd-a."

²³ Iġaġa-d xasen, issiweġ akisen s feġġani, inna: "Mammec izemmer Ccġtan ad isufey Ccġtan?" ²⁴ Lmemlaka iy dġ tmeġġan ayġbab nnes ijjen aked unneġnit war tzeġmer ad teqqim. ²⁵ Taddajt iy dġ tmeġġan ayġbab nnes ijjen aked unneġnit war tzeġmer ad teqqim. ²⁶ Meġa Ccġtan ikkar ad iqda x Ccġtan, war itdumi ca, ad ifna. ²⁷ War izemmer ġadd ad ihġem x tteddajt n can ijjen ijhed bac ad yacar aġra nnes illa meġa icedd-it d amezwaru, uca adas yawi marra min ġares dġ tteddajt. ²⁸ Aġa tesġam rġhaqq: Ad twayġarent marra rġmuġġiyaġ iy teggen yiwdan, d marra awaġ war ihġin iy qqaren x Arebbi. ²⁹ Maca wenni ġa yinin can wawaġ war ihġin x Arruġ iqeddsen, war dġas iyeffar lla dġ ddunect u lla dġ l'axira." ³⁰ Minzi qqaren qa Ġisa dġayes ij n jjen d aġeffan.

³¹ Tusa-d ħares yemmas d aytmas, bedden barra i teddar̄t, ssekken ħares, řayan-d xas. ³² Řyaci qqimen nnden-as, nnan-as: "Aqa d̄in yemmac d̄ aytmac d̄ suytmac d̄i barra, rezzun xak." ³³ Indeq-d, inna-asen: "Min řnan yemma d̄ aytma?" ³⁴ Ixzar řar yinni iqqimen nnden-as, uca inna: "Aqa yemma d̄ aytma." ³⁵ Wen iteggen s min ixes Arebbi netta d̄ uma d̄ ućma d̄ yemma."

Řmařna n wenni izerręen

4 ¹ řawed̄ ibda iseřmad̄ x řřarf n řebřar. Imun-d xas ařřas n řyaci uca inya, iqqim deg yij n řyarrabut deg waman, iwđan qqimen marra d̄i řbarr x řřarf n řebřar. ² Iseřmad̄-asen ařřas n řmesřayin s řemřani. Inna-asen deg useřmad̄ nnes: ³ "řenřet̄, iffey ufeğah řima ad̄ izreř. ⁴ Wami izerreř, řewđa-yas can zzarrięet̄ x řřarf n ubriđ, usin-d ijdad̄ ccin-t. ⁵ Can zzarrięet̄ nneynit řewđa-yas x yizra war d̄in bu cař ařřas. Deyya řeymi-d řařeqqac war řudif ca d̄i řağey n řmur̄t. ⁶ Maca wami řsummer řfuct, iřreq uca yuzey řařeqqac izewran nnes war uđifen řar řağey n řmur̄t. ⁷ Can zzarrięet̄ nneynit řewđa jar isennanen. řmin-d akis isennanen jeyfen-t, uca war řeggi bu řiyderin. ⁸ Maca can zzarrięet̄ nneynit řewđa x řmur̄t řařebřant,

ṭsufey-d ṭiyderin, gaḡḡdent-id, meḡrent. Rêbḡad ggint ṭṫraṭin, řebḡad settin, řebḡad miyya." ⁹ Uca inna: "Şennṭeṭ mliḡ, ay yinni itsfan."

Asfhem n řmaḡna n wenni izerrḡen

¹⁰ Wami Œisa iqqim waḡdes, sseqsan-ṭ yinni ḡas innḡen aked ṭenḡac n imeḡḡaren x řemḡani-ya. ¹¹ Inna-asen: "Itwasmeh i kenniw aḡ tessnem min inuffren ḡi řmulk n Arebbi. I yinni zi barra marra tas-asen-d s řemḡani waha, ¹² ḡima aḡ xzaren maca war twiřin, aḡ sřen maca war fehmen war tubin ca, war ḡasen twayfarent řmuḡṣiyaṭ nsen."

¹³ Inna-asen: "Ma war ṭefhimem řmaḡna-ya? Mammec ḡa ṭfehmem marra řemḡani? ¹⁴ Afeḡaḡ izerreḡ awař n Arebbi. ¹⁵ Zzarriḡeṭ nni ig iwḡan x ubriḡ nettaṭ am yiwḡan iy tesfan i wawař n Arebbi, řxeddnni itraḡ Cciṭan itekkes awař nni itwazerḡen ḡaysen. ¹⁶ Zzarriḡeṭ nni ig iwḡan x yizra nettaṭ am yiwḡan iy tesfan i wawař n Arebbi, řxeddnni qebřen-ṭ s řefraḡeṭ. ¹⁷ Wami war uwṭin bu izewran mliḡ, ḡeḡya tneḡřaḡen. Xmi d tasen řemḡayen ḡ uḡeddeb x řesbab n wawař n Arebbi, ḡeḡya teffyen abriḡ. ¹⁸ Zzarriḡeṭ nni ig iwḡan jar isennanen nettaṭ am yiwḡan iy tesfan i wawař n Arebbi, ¹⁹ ḡaysen

amnus n ddunect, tetsen agġra, ddaysen ccehwet n tmesġayin nneynit, uca itwajeyyef wawaġ n Arebbi, war ineffeġ ca. ²⁰ Maca zzariġet nni ig iwġdan dġi tmurt tteġbah nettat am yiwġdan iy tesġan i wawaġ n Arebbi, qebġren-t, neffġen. Rġebġad tmernin tġraġin, rġebġad zzaysen tmernin settin, rġebġad tmernin miyya."

Rġmaġna n rġqendiġ

²¹ Inna-asen: "Uġfa d ijjen war d itiwġ rġqendiġ ġhima axas iqġeb can uqnuġ, niġ aġ igg swadday i qama. Lġaks, aġ igg x rġmarfaġ. ²² Marra min inuffren ad d idġhar. Marra min itwasnuffren ad itwafdeġ. ²³ Ţennġet mliġ, a yinni itsġan."

²⁴ Inna-asen: "Arrem-d rġbaġ nwem i min tesġam. Rġaġbar iy tsexġdamem d wenni iy kidwem ġa isexġdem Arebbi, u ġad ktar. ²⁵ Minzi wenni iġan ġares itmerni-ġas, maca wen war ġar iġi ca, itmeysi-ġas uġa min ġares."

Rġmaġna n zzariġet itemyuren

²⁶ Inna: "Rġmulġ n Arebbi amecnaw ij n bnaġdem izerreġ zzariġet x tmurt. ²⁷ Itetteġ s ġiġet itfaq-d ġar šbah itaf zzariġet tgaġġad temġur. Netta war issin mammec itewqġ manaya. ²⁸ Minzi tamurt ticc tġhebba nnes nniġ. D amezwaru tġemmi-d. Umbaġd tġdewweġ d tġyġderin. Umbaġd

tiy_{derin} nni t_{em}marent s t_{hebba}. ²⁹ Maca yir ad iwjed imendi, f_{xedd}nni ad iffey ad imjar minzi f_{weqt} n umjar t_{wed}-d."

R_{ma}ḡna n bugardar

³⁰ Inna: "Min d_i itcabbah f_{mulk} n Arebbi? Niḡ s minzi ḡa t_{nmettel}? ³¹ R_{mulk} n Arebbi amecnaw ij n zarr_{iget} n yij n nnuḡ n arbiḡ qqaren-as bugardar. Xmi t_{zerḡen} d_i t_{murt}, itifi d amezyan qaḡ d_i marra t_{hebba} iḡan x t_{murt}. ³² Maca xmi t_{zerḡen}, ad imyar, ad idwef ktar zi marra arbiḡ, ad igg f_{efruḡ} d imeqqranen. Ufa d ijdaḡ teggen d_{ayes} f_{aḡwac} nsen d_i t_{ifi} nnes."

³³ Issawaf ḡisa aked f_{yaci} s waṡtas n f_{emḡani} am yina, ḡlaḡsab min zemmren ad fehmen. ³⁴ War kisen issiwif yir s f_{emḡani}. Maca isefhem i imeḡdaren nnes marra xmi kisen itifi waḡedsen.

Sidna ḡisa ihedden f_{ebḡar}

³⁵ D_i nhar nni, wami d yiwed uḡecci, inna-asen i imeḡdaren nnes: "Yallah a nezwam ḡar ujemmaḡ-in." ³⁶ Wami semḡen d_i f_{yaci}, irah ḡisa akisen d_i t_{yarrabut} nni iy d_i iḡa ḡad. Akisen d_{inni} t_{yarruba} nneynit. ³⁷ Ikkar-d ij n arriḡ ijhed aṡtas d_i f_{ebḡar}, f_{emwaj} ccaṡent t_{yarrabut} nni aṡ wami t_{qarreb} ad t_{emmar} s waman. ³⁸ Netta

iġa ɣar pupa^b n tɣarrabut iṭṭeṣ isummet ij n t̄sunta.^c Sfaqen-t̄ nnan-as: "A Lmuɣallim, ma war c ithimi ca manaya? Aqa-aney netmetta!"
³⁹ Ikkar isbedd arriḥ, inna i řebḥar: "Sqar, qḍeɣ řḥiss!" Uca ibedd arriḥ irsa řḥař. ⁴⁰ Inna-asen: "Mayemmi teggwḍem qax ammu? Ma řad war ḍaywem bu l'iman?" ⁴¹ Ggwḍen aṭṭas, nnan i wayawya: "Min iɣna wanita? Uřa ḍ arriḥ ḍ řebḥar tṭaxan-as!"

Ijjen ḍayes jnun ḍi t̄murt n ijarit̄iyen

5 ¹ Yuweḍ řisa ɣar ujemmad-in n řebḥar, ɣar t̄murt n ijarit̄iyen. ² Wami idra zi t̄ɣarrabut iřqa-t̄ zeg imedřan ij n uryaz ḍayes jjen ḍ aɣeffan. ³ Izeddeɣ ḍeg imedřan, war izemmer uřa ḍ ijjen aṭ iqcen waxxa s snaseř. ⁴ Carrfen-t̄ aṭṭas n t̄wařat̄in zeg ifassen ḍ idaren s snaseř ḍ leqtina, maca iqetṭew snaseř itrezza leqtina. War izemmer uřa ḍ ijjen aṭ iḥḍa. ⁵ Itiři řebda ġiřet̄ ḍ nhar ḍeg imedřan ḍ idurar, isɣuyiw, ijarreḥ ixef nnes s uzru. ⁶ Wami izra řisa zi řeggwaj, yuzzeř ɣares isejjed-as. ⁷ Indeq-d s yij n t̄mijja t̄uɣřa, inna-as: "A řisa Mmis n Arebbi yuɣřan, min t̄exsed̄ zzayi? Tettareɣ zzayek i Arebbi ḥima

^b4:38 Pupa qqaren i t̄karmin n t̄ɣarrabut.

^c4:38 T̄sunta nettat̄ ḍ t̄summet.

war ɔ̄ayi t̄ɛddibed!" ⁸ Inna manaya minzi ʃisa inna-as: "A jjen aʒeffan, ffeɣ zeg uryaz-a!"

⁹ Isseqsa-t̄ ʃisa: "Mammec ɔ̄ac qqaren?"

Inna-as: "Qqaren-ayi Aberru, minzi neccin aṭṭas idneɣ." ¹⁰ Iḥeccem-it̄ aṭṭas ḥima war ten issekki barra i jjiha nni. ¹¹ D̄inni ij n t̄himert̄ d̄ t̄ameqqrant n yiřfan t̄erwes ɣar uɔ̄rar. ¹² Ttaren zzayes, nnan-as: "Sekk-aneɣ ɣar yiřfan ḥima aɔ̄aysen naɔ̄ef." ¹³ Uca ijji-ten, ffɣen jnun nni iʒeffanen, uɔ̄fen ɔ̄eg yiřfan. T̄ehwa t̄himert̄ nni x uɔ̄rar ɣar řebḥar, t̄eyreq d̄inni. Tuɣa Iɣadad nnes ʒřayen ařefayen. ¹⁴ Yinni irewsen rewřen, sufɣen řexbar d̄i t̄endint̄ d̄ ředcur. Ffɣen-d̄ yiwɔ̄dan ḥima aɔ̄ xzaren min iweqɣen. ¹⁵ Usin-d̄ ɣar ʃisa, ufin aryaz nni iy d̄i tuɣa iɣa aberru n jnun, iqqim ireɔ̄ arruɔ̄, igenfa s řɣaqef nnes. Uca ggwɔ̄den aṭṭas. ¹⁶ Xbaren-ten řechuɔ̄ x min iweqɣen i uryaz nni iy d̄i tuɣa ɣan jnun d̄ min iweqɣen i yiřfan. ¹⁷ Uca bɔ̄dan tettaren zzayes ḥima axasen ibeɣɣed̄ zi jjiha nsen. ¹⁸ Wami tuɣa innay d̄i t̄ɣarrabut, ittar zzayes uryaz nni iy d̄i tuɣa ɣan jnun inna-as: "Ejj-ayi akic raḥey." ¹⁹ Maca ʃisa yugi, inna-as: "Ruḥ ɣar t̄eddat̄ nnec d̄ řeh̄bab nnec, xebbar-it̄en s min ɔ̄ac igga Sid̄ Arebbi, d̄ mammec cek irḥem." ²⁰ Iruḥ uryaz nni, ibɔ̄da itxebbar d̄i iqlim umi qqaren Dikaplis zi min ɔ̄as igga ʃisa. Marra ɔ̄ehcen.

Sidna Ċisa isgenfa yeġis n Yagrus

²¹ Wami idweġ Ċisa di tğarrabut ħar jjiha nni manis d yusa, imun xas řyaci d ameqqran x cceġt n řebħar. ²² Yusa-d ħares iġjen zi arruyas n tẽmziġa n wuġayen qqaren-as Yagrus. Wami t izra iwġa-yas ħar iġaren nnes, ²³ iħeccem-it aġtas, inna-as: "Yeġi tẽmezyant aqa tmetta. Araħ-d sers xas ifassen nnec ħima aġ tgenfa aġ tekkar." ²⁴ Iruħ akis, dfarent-t aġtas n řyaci mzaħamen xas.

²⁵ Dinni ij n tẽmyart tẽnħac iseggwusa zeg wami tẽħfec, tazzeġ s idammen.^d ²⁶ Tẽxeddeb aġtas x ifassen n waġtas n idbiben. Tdeyyeħ marra min ħares břa nfaħ. Ċaġ ktar lħala nnes tẽrni. ²⁷ Tesřa x Ċisa, tẽdfar-it ġar řyaci, tħaġa-yas aseřham nnes. ²⁸ Tenna: "Meřa ħir ħaġiħ aseřham nnes aqa aġ ġenfiħ." ²⁹ Uca tgenfa ġeg umcan, tessen belli ddat nnes tgenfa zi řehřac nni. ³⁰ Işħess Ċisa di nnefs nnes belli ij n jjeħġ nnes iffeħ, itneqřab ħar řyaci inna: "Wi ġayi iħaġan arruġ inu?" ³¹ Nnan-as imeħġaren nnes: "Cek twařid ħař n yiwdan temzaħamen xak u tẽqqared wi ġayi iħaġan?" ³² Maca iqqim ħaġ ixezzar ammu d wammu ħima aġ iħer wi iggin manaya. ³³ Wami tessen tẽmyart nni min

^d5:25 Idammen netta d ddem.

das iweqḡen, tusa-d teggwed terjjiji, tewda yar idaren nnes tenna-as marra lhaqiqa. ³⁴ Inna-as: "A yeḡi, l'iman nnem isenjem-icem. Ruḡ dī řehna, genfa zi řehřac nnem."

³⁵ Wami ḡad issawař řisa, usin-d zi teddart n arrayes n temzida n wuḡayen, nnan-as: "Yeḡic temmuř. War tseddaḡ bu lmuḡallim." ³⁶ Isřa-yasen řisa i min nnan, inna-as i arrayes n temzida n wuḡayen: "War teggwed ca! Itxeřša ad tamned waha." ³⁷ War ijji uřa d ijjen ař idfar, řir Buřrus d Yaḡqub d Yuřanna iḡan d umas n Yaḡqub. ³⁸ Wami yiwḡen yar teddart n arrayes n temzida n wuḡayen, itwafa řisa dīn lharaj, trun, syuyiwen ařřas. ³⁹ Wami yuḡef, inna-asen: "Mayemmi tesyuyiwem, tetrum? Tařenjirt war temmuř ca, aqa tetteř waha!" ⁴⁰ Deḡcen xas, maca netta isufey-itēn marra ssenni. Yiwi akis dīnni babas d yemmas n řřenjirt d yinni akis, yuḡef mani teḡa řřenjirt nni. ⁴¹ Ittef-as deḡ ufus i řřenjirt nni, inna-as: řaliřa qumi, iḡni Kkar a tařenjirt. ⁴² Řxeddnni tekkar řřenjirt nni, tebda teggur. řares řenḡac řesna. Qqimen teřjben ařřas. ⁴³ Yumar-itēn řima war itessen uřa d ijjen manaya. Inna-asen ucem-as min ya tecc.

Tazzr̄en x Sidna Ćisa zi tendint nnes

6¹ Iffey ssenni Ćisa, idweř ęar t̄mur̄t nnes. D̄faren-t̄ imeh̄daren nnes. ² D̄i nhar n ssebt̄ n lęibada, ibda isef̄mad̄ d̄i t̄emzida n wudayen. Marra yinni d̄as its̄fan tęejjben d̄ayes nnan: "Manis d̄as d itekk manaya? Min teęna řefhameť-a iy d̄as immucen? Mammec weqęent x ifassen nnes lmuęjizat̄-a? ³ Ma war ięi netta d̄ anejjar mmis n Maryam umas n Yaęqub d̄ Yuisis d̄ Yahuda d̄ Simęan? Ma war ğint suyťmas aqaťent akidney da?" X manaya war t̄ qbiřen ca.

⁴ Inna-asen Ćisa: "Nnabi mehtarem mani ma, walakin d̄i dcar nnes ak řeh̄bab nnes d̄ teddar̄t nnes, lla!" ⁵ War izemmer ať d̄in igg lmuęjiza illa ihada s ifassen nnes drus n imeh̄řac, isgenfaťen. ⁶ Itęejjeb řaheqqac l'iman nsen d̄ uqlil. Iggur isef̄mad̄ d̄i ředcur yudsen.

Sidna Ćisa issekk arrusul ad heddten

⁷ lřaya-d Ćisa x t̄enęac n arrusul, issekk-iten t̄nayen t̄nayen. Yuca-asen ssulťa x jnun ięeffanen. ⁸ lweřšaťen inna-asen: "War kiwem tiwim walu ag ubrid̄ ęir aęekkaz. War tiwim ayrum uřa d̄ aqrab uřa d̄ nneh̄řas d̄i jjib nwem. ⁹ Ggem řisifa, war teggem bu t̄nayen ičammiren." ¹⁰ Inna-asen: "Mani ma tudfem ęar

can tēddart, qqimem dāyes aḥ ya tūyurem ssenni. ¹¹ Meḥa war kenniw qbifen dī can umcan, niy meḥa war xsen aḥarwem sḥen, ffyem ssenni meshem taḥejjact zeg iḍaren nwem am ij n chadet xasen."

¹² Ruḥen tḥeddaten iwḍan ḥima aḍ tuben.

¹³ Sufyen aḥḥas n jnun, dḥennen s zzeḥt aḥḥas n imeḥḥac, sgenfan-ten.

Ḥmewt n Sidna Yaḥya

¹⁴ Yiweḍ ḥexbar ḥar uzeḡiḍ Hirudus x ḥisa, minzi isem nnes iḍweḥ maḥruf. Dinni can yiwḍan qqaren: "Wanita d Yaḥya iy d ikkaren zi ḥmewt! Suyenni iy ḥares jjeḥd iy zi itegg lmuḥjizat."

¹⁵ Dinni inneḥni qqaren: "Wanita d nnabi llyas."

Dinni ḥawed inneḥni qqaren: "Wanita d nnabi amecnaw l'anbiya iḍdimen."

¹⁶ Azeḡiḍ Hirudus wami isḥa manaya, inna: "Wanita d Yaḥya nni umi qessey azeḡif. Ikkar-d zi ḥmewt!"

^{17–18} Qbeḥ i manaya, azeḡiḍ nni Hirudus imḥec ak ij n temyart qqaren-as Hirudiya. Netta d aḥwes nnes. Hirudiya tuḥa d tamyart n Filibas. Issekk Hirudus aḍ tḥfen Yaḥya wami ḍas iqqar: "Ḥram aḍ tawiḍ tamyart n wumac." Iḥebbes-it dī ḥehbes. ¹⁹ Hirudiya tēnder dāyes

tittawin trezzu at tney maca war tzemmer.
²⁰ Mayemmi? Raḥeqqac Hirudus iteggwed zi Yahya. Issen belli netta d ij n uryaz iḡa nican, iṣfa. Iḥemma-t Hirudus, iteḡjib-as awaḥ ig iqqar, maca isxeyyaq-it.

²¹ Tusa-as-d lfursa i Hirudiya di rḡid lmlad n Hirudus, wami igga amensi i imeqqranen nnes d arruyas n rḡaskar d imeqqranen n tmurt n Ljalil. ²² Tudef-d yeḡis n Hirudiya, teddeḥ iḡjeb-as rḥaḥ i Hirudus d yinni kis iqqimen. Inna uzeḡid i thenjirt nni: "Ttar-ayi min tḡsed, aḡam-t uceḡ." ²³ Ijuḡ-as inna-as: "Min ḡayi ḡa tettared, aḡam-t uceḡ, waxxa azyen n lmemlaka inu."

²⁴ Teffey tenna-as i yemmas: "Min ḡas ḡa ttareḡ?"

Tenna-as yemmas: "Xsey azeḡif n Yahya."

²⁵ Rḡeddni tedwef deḡya ḡar uzeḡid, tettar zzayes tenna-as: "Xsey rḡexxu aḡayi tuced x siniyet azeḡif n Yahya!" ²⁶ Ixeyyeq uzeḡid aḡtas, maca igga-as array raḥeqqac ijuḡ zzaḡ i yinni kis iqqimen. ²⁷ Rḡeddnit issekk uzeḡid ḡar rḡebes aḡessas, yumar ḡima aḡ d yawi azeḡif n Yahya. Iruḡ uḡessas, iqess azeḡif n Yahya di rḡebes. ²⁸ Yuwi-t-id di siniyet, yuca-as-t i thenjirt nni uca taḡenjirt nni tiwi-t i yemmas. ²⁹ Wami sfin imeḡdaren n Yahya s manaya, usin-d ysin ddat nnes ḡgin-t deḡ undeḥ.

Sidna Ġisa isecc xemsa ařef n iryazen

³⁰ Munen arrusul akeđ Ġisa, xbaren-ť zi marra min ggin đ marra min sřemđen. ³¹ Aťtas n yiwđan tasen-d trařen. Ġisa đ imeđđaren nnes war ufin řweqt waxxa ad ccen. X manaya inna-
 asen: "Arařem-d waheđwem řar ij n umcan ixřa, řreyyřem cwayt." ³² Ruřen waheđsen đ
 řyarrabut řar ij n umcan ixwa. ³³ Zřin-ten aťtas n yiwđan gguren uca ssnen mani řa rařen. Fřyen zi marra řineddam, tazzřen marra đinni x idaren, zwaren-
 asen đinni. ³⁴ Wami d idra Ġisa zi řyarrabut, izra řyaci. Qqsen-as minzi iřan amecnaw iřuřiyen war řarsen uw řen řa irewsen, uca ibđa iserřmađ-
 asen aťtas n řmesřayin.

³⁵ Wami iruř řřař, qarrben řares imeđđaren nnes nnan-as: "Řweqt řeřđu, amcan-a đ řexřa. ³⁶ Sekk iwđan řar ředcur đ řudřin yuđsen, ad sřen min řa ccen."

³⁷ Yarra xasen Ġisa inna-
 asen: "Ucem-
 asen
 kenniw min řa ccen."

Nnan-as: "Ma a nrař a nsey ařrum i marra iwđan-a s miyyatayen n řpeyyasin n nnuqart, adasen nuc ad ccen?"

³⁸ Inna-
 asen: "Čřař řarwem n uřrum? Ruřem xzarem."

Wami xzaren, nnan-as: "Xemsa n t̄xebbazin d̄ t̄nayen iseḫman."

³⁹ Yumar-it̄en ḫima aḍ syimen marra d̄ lfirqaṭ x arbiḡ aziza. ⁴⁰ Qqimen d̄ lfirqaṭ xemsin xemsin, miyya miyya. ⁴¹ It̄tef xemsa nni n t̄xebbazin d̄ t̄nayen nni iseḫman, iysi t̄itt̄awin nnes ɣar ujenna uca ickar Arebbi, irza aɣrum nni yuca-asen-t̄ i imeḫdaren nnes aked̄ t̄nayen iseḫman nni ḫima aṭen ferqen x yiwḍan nni marra. ⁴² Ccin jjiwnen marra. ⁴³ Uca ysin t̄enɣac n induṭen ɣemmaren s uɣrum d̄ iseḫman iceṭṭen. ⁴⁴ Lɣadad n yinni iccin aɣrum niṭni xemsa aḫef n iryazen.

Sidna Ɔisa iggur x řemwaj n řebḫar

⁴⁵ Řxeddnnit inna-asen Ɔisa i imeḫdaren nnes aḍ nyen d̄i t̄ɣarrabut aḍ zwan ɣar ujemmad̄-in ɣar Bayt Ɔayda, u netta imsafaḍ x řyaci. ⁴⁶ Wami xasen imsafaḍ, iruḫ ɣar uḍrar aḍ izzaḡ. ⁴⁷ ɣar uɣecci, t̄aɣarrabut t̄eḡa d̄i řweřt n řebḫar, Ɔisa iḡa waḫḍes d̄i řbarr. ⁴⁸ Izri-it̄en tqeddafen, t̄ɣeddaben minzi arriḫ itsuḍ-d̄ zi jjiha nneɣnit. Ɔřayen iqarreb-d̄ řefjar, iruḫ Ɔisa ɣar imeḫdaren nnes iggur x iḍaren x waman n řebḫar, ixes aṭen iḡḍu. ⁴⁹ Wami t̄ zrin iggur x waman, t̄yir-asen d̄ řexyař uca syuyen. ⁵⁰ Marra zrin-t̄ ggwḍen. Maca ḍeɣya inna-asen: "Aḫnam! Aqa d̄ nec, war teggwḍem ca!" ⁵¹ Inya akidsen d̄i t̄ɣarrabut, irsa

arriḥ. Tḡejjben aṭṭas d̄i nnefs nsen ⁵² mizi war fhimen lmuḡjiza n uḡrum, tuḡa uḡ nsen itwaqseḥ.

**Sidna Ḥisa isgenfa aṭṭas n
yiwdan d̄i jwayh n Ganisarat**

⁵³ Izwa Ḥisa d̄ imeḥḍaren nnes řebḥar, uwden ḡar t̄murṭ n Ganisarat, qqnen d̄inni taḡarrabut. ⁵⁴ Wami ḍrin zi taḡarrabut, řxeddnni ayṭbab n t̄murṭ nni ḡeqfen Ḥisa. ⁵⁵ Tazzfen d̄i marra taḡmurṭ nni, bḍan tawin imeḥḡac x taṣsuṭ ḡar mani sfan iḡa netta. ⁵⁶ Mani ma yuḍef ḡar ibilajen, niḡ t̄ineddam, niḡ řkampawaṭ, iwḍan srusan imeḥḡac d̄i řeswaq. Ttaren-as aṭen ijj ad ḥaḍan ḡir tṭarf n warruḍ nnes. Marra yin t̄ iḥaḍan genfan.

Lḡadaṭ iy war d yusin ca zi Arebbi

7 ¹ Řḥizeb n ifarrisiyen d̄ can imseḡmaden n ccariḡa zi Lquḍs munen x Ḥisa. ² Ḥrin can imeḥḍaren nnes tetten aḡrum b̄ra ma ad sirden ifassen, iḡni b̄ra ma ad ggen řuḍu nni. ³ Minzi ifarrisiyen d̄ marra uḍayen, meḡa war sirden ifassen nsen war tetten ca. Tṭfen d̄i lḡadaṭ n řejḍuḍ nsen. ⁴ Meḡmi ma d̄ dewwřen zi ssuq, meḡa war sirden war tetten ca. Ḍfaren aṭṭas n řeḡwayej nneynit řemden-t̄en, tetṭfen-t̄en u řafi,

amecnaw asired_u n r̄kisan d̄ iyarrafen d̄ řeqcuḡ n nneh̄has d̄ t̄assuṭ.

⁵ Sseqsan-t̄ ifarrisien d̄ can imseřmaden n ccarixa: "Mayemmi imeḡdaren nnec war teggen l̄ḡadaṭ n řejduḡ nney? War siriden ifassen nsen qbeř iy ḡa ccen aḡrum."

⁶ Inna-asen: "A lmunafiqin! Inna řḡaqq nnabi lcaḡya wami xawem issiweř d̄eg yij n zman:

Ccaḡb-a itweqqar-ayi s wawař waha,
maca uř nnes iggwej xafi.

⁷ lwdan-a ḡebbd̄en-ayi d̄i řxawi,
řaḡeqqac sḡaran t̄imesřayin
iḡan řuřiyat̄ n bnadem.

⁸ Minzi t̄ejjim řuřiyet̄ n Arebbi, t̄ett̄fem d̄i l̄ḡada n yiwdan." ⁹ Inna-asen ḡawed̄: "Mliḡ! Tbet̄řfem řuřiyet̄ n Arebbi ḡima ad̄ qqiment l̄ḡadaṭ nwem! ¹⁰ Minzi Musa inna: Weqqar babac d̄ yemmac. Aqa wen ḡa yukkaren babas niḡ d̄ yemmas, itxeřša ad̄ immet̄. ^{11–12} Maca kenniw t̄eqqarem belli war iḡi bu labud i yiwdan ad̄ weqqaren niḡ ad̄ ḡawnen lwalidin. Tmenyaṭ iy ḡa učen i lwalidin aṭent učen i t̄emziḡa. ¹³ Ammu t̄bedd̄fem řmaḡna n wawař n Arebbi ḡima ad̄ teggem mammec d̄awem iḡjeb řḡař s l̄ḡadaṭ nwem iy t̄řemdem. Teggem aṭṭas n řeḡwayej amecnaw manaya."

¹⁴ Šawed ifaya-d Šisa x řyaci, inna-asen: "Šenñet̄ yari marra idwem, fehmem: ¹⁵ Ma d̄in can tmesřayt̄ itadfen d̄i bnađem zi barra ig iđan ħram xas? Walu. Lξaks, min d iteffyen zi bnađem aqa manayenni ig iđan ħram x bnađem. ¹⁶ [Šenñet̄ mlih, ay yinni itsřan!]"

¹⁷ Wami ijja řyaci, yuđef řar ředdar̄t. Sseqsant̄ imeđdaren x řmaξna-ya min ixes ađ yini? ¹⁸ Inna-asen: "Řa d̄ kenniw war řefhimem? Ma war řessinem belli marra min itadfen d̄i bnađem zi barra war iđi bu ħram x bnađem? ¹⁹ Minzi war itid̄ef bu řar wuř nnes, maca itraĥ řar uξeddis, iteffey zi ddat." (S manaya yarra Šisa marra Imakla ħalal.) ²⁰ Inna-asen: "Maca min d iteffyen zeg uqemmum netta iđan ħram x bnađem. ²¹ Mařar? Řaĥeqqac zi d̄axef, zeg wuř n bnađem iy zi d tekkant l'afkar řiξeffanin, bnađem ađ ifsed, ađ yacar, ađ iney, ²² ađ izna, ađ idmeξ, ađ igg ccerr, ađ yini řbařef, ixarwiđen, řeqbaĥet̄, řiřawin n yiwđan, řtakebbur, řibuhřiya. ²³ Marra řimesřayin-a řiξeffanin teffyent-id zi d̄axef n bnađem, řant ħram xas."

L'iman n řemyar̄t n Ayt-Kanřan

²⁴ Ikkar yuyur ssenni Šisa, iruĥ řar jwayeh n řendint n řur, yuđef deg yij n ředdar̄t. Irezzu war itessen ħadd belli aqa-t̄ d̄in, maca iwđan

arrin-d řexbar. ²⁵ Řxeddnni ij n temyart yeğis dıyes jjen. Wami d tarra řexbar, tusa-d ħar řisa tewda-yas ħar idaren nnes. ²⁶ Tamıart nni d tayunanect, l'aşel nnes zi Surya Finiqya. Tettar zzayes aţtas ħima ad isufey jjen zeg yeğis.

²⁷ Inna-as řisa: "D amezwaru ejj ihenjiren ad jjawnen. War iğeddeř ad imeysi uyrum n ihenjiren ad imenđer i iqzinen."

²⁸ Tarra xas temyart nni tenna-as: "A Sidi, uřa d iqzinen swadday i řabřa tetten min iwetřan zeg ihenjiren."

²⁹ Inna-as: "řlařaseb awar-a iy tenniđ, ruř aqa jjen iffey zeg yeğim." ³⁰ Wami tedweř ħar teddarř nnes, tufa yeğis tezzeř di tassuř nnes, iffey zzayes jjen.

Sidna řisa isgenfa ij n udehcur

³¹ Iffey řisa řawed zi jwayh n řur, ikka x tmurř n řayda, iruř ħar řebřar n Ljalil d iqlim nni umi qqaren Dikaplis. ³² Uwin-as-d ij n udehcur d azeynun, ttaren zzayes axas isers fus nnes. ³³ Isbeřęed-iř řisa x řřaci ħar ij n jjiha, igga iduđan nnes deg imejjunen n uryaz nni. Wami issusef řisa, iřada-yas iřes nnes. ³⁴ Iysi tiřřawin nnes ħar ujenna, yarra nnefs inna: "Ifatař!" (Awar-a ixes ad yini nurzem.) ³⁵ Řxeddnnit genfan imejjunen nnes, idřeq iřes

nnes, ibda issawaf nican. ³⁶ Iweṣṣa-ten inna-
 asen war tḡawadeṭ ufa i ijjen min iweqḡen.
 Maca meṛmi ma iweṣṣa-ten ktar, txebbaren
 zzayes ktar. ³⁷ Tḡejjben aṭṭas nnan: "Marra
 min itegg d aṣebḡan. Itarra idehcuren tesfan,
 izeynunen ssawafen."

Sidna Ḥisa isecc arbeḡa aṛef n yiwdan

8 ¹ Di ṛyamaṭ nni, munen xasen ḡawed ṛyaci
 aṭṭas u niṭni war ḡarsen min ḡa ccen. Iṛaya-d
 Ḥisa i imeḡdaren nnes inna-asen: ² "Qqsen-ayi
 yiwdan-a, teṭt-iyam aqa-ten akidi war ḡarsen
 min ḡa ccen. ³ Meṛa ssekkeḡ-ten ḡar tudrin nsen
 amen war ccin aḡ nezfen deg ubrid, minzi ca
 zzaysen usin-d zi ṛeggwaj."

⁴ Nnan-as imeḡdaren nnes: "Mani ḡa yaf can
 ḡadd aḡrum iy zi ḡa isejjiben iwdan-a di ṛexfa-
 ya?"

⁵ Isseqsa-ten Ḥisa: "Ḥaṛ ḡarwem n uyrum?"
 Arrin xas: "Sebḡa n teṭnifin."

⁶ Yumar Ḥisa ṛyaci aḡ qqimen di tmurt. Ittef
 sebḡa nni n teṭnifin, ickar Arebbi, irzi-ṭent yuci-
 tent i imeḡdaren nnes aṭent ferqen x ṛyaci
 nni. Uca ferqen-tent. ⁷ Ḥawed ḡarsen ṛebḡad
 n iseṛman d imezyanen. Ḥisa ickar Arebbi,
 inna-asen: "Ferqem-ten ḡawed x ṛyaci." ⁸ Ccin
 jjiwnen, ceṭten sebḡa n induṭen ḡemmaren

s ifeqquzen. ⁹Tuḡa d̄inni can arbeḡa aḡef n yiwḡan. Uca imsafaḡ xasen. ¹⁰Řxeddnnit inya d̄eg yij n t̄yarrabut aked̄ imeḡḡaren nnes, iruḡ ḡar jwayeh n Dalmanuḡa.

**Iwḡan war tefhimen min
ḡnant lmuḡjizat̄ n Sidna Ḥisa**

¹¹Usin-d ḡares řḡizeb n ifarrisiyen bḡan tmenḡan akis, ttaren zzayes ij n lmuḡjiza zeg ujenna ḡima aḡ jarrben. ¹²lxeqqeq d̄eg wuḡ nnes, inna-asen: "Mayemmi iwḡan n řweqt̄-a tettaren lmuḡjiza? Aqa tesřam řḡaqq: Iwḡan n řweqt̄-a war d̄asen itmuci lmuḡjiza qaḡ."

¹³ljji-ten, inya d̄i t̄yarrabut iruḡ ḡar ujemmaḡ-in n řebḡar. ¹⁴Ttun imeḡḡaren war kisen d̄ iwyin aḡrum, ḡarsen ḡir ij n t̄ecnift̄ d̄i t̄yarrabut. ¹⁵Iweḡḡa-aḡen Ḥisa inna-asen: "Ḥarwem! Ḥḡam ixef nwem zeg untun^e n řḡizeb n ifarrisiyen d̄ untun n uzeḡid̄ Hirudus."

¹⁶Ssiwřen jarasen nnan: "lqqar manaya řaheqqac war ḡarney bu uḡrum."

¹⁷Issen Ḥisa min xef tuḡa ssawarfen, inna-asen: "Mayemmi teqqarem jarawem war ḡarney bu uḡrum? Ma ḡaḡ war t̄essinem? Ma ḡaḡ war t̄efhimem? Uř nwem, ma itwaḡseḡ niḡ? ¹⁸Ḥarwem t̄itt̄awin, ma war twirim? Ḥarwem

^e8:15 Antun netta d̄ amḡun.

imejjunen, ma war tesrîm? Ma war t̄eqqîrem?
¹⁹Wami rziḡ xemsa nni n t̄ecnifin i xemsa afeḡ n yiwḡan, meḡaḡ n induḡen iy t̄eccurem s iḡeqquzen iceḡḡen?" Nnan-as: "T̄enḡac."
²⁰Inna-
 asen: "Ḳawed̄ wami rziḡ sebḡa nni n t̄ecnifin i arbeḡa afeḡ n yiwḡan, meḡaḡ n induḡen iy t̄eccurem s iḡeqquzen iceḡḡen?" Nnan-as:
 "Sebḡa."
²¹Inna-
 asen: "Ma ḡaḡ war t̄efhimem ca?"

Sidna Ḳisa isgenfa ij n uḡaryaf̄ di Bayt Ḳayda

²²Wami uwḡen ḡar dcar n Bayt Ḳayda, uwin-
 as-d ij n uḡaryaf̄, ttaren zzayes at̄ iḡaḡa.
²³Itteḡ fus n uḡaryaf̄ yuwi-t̄ barra i dcar nni. Issuseḡ x t̄ittawin nnes, igga ifassen nnes xas, isseḡsa-t̄:
 "Ma t̄zerred̄ can ḡhajet̄?"

²⁴Iḡzar, inna-as: "Twaḡiḡ iwḡan amecnaw ḡcejjur ig igguren."

²⁵Igga ḡawed̄ ifassen nnes x t̄ittawin n uḡaryaf̄ nni. Igenfa irzem t̄ittawin, idweḡ itwaḡa mliḡ.
²⁶Issekk-it̄ ḡar t̄eddart̄ nnes, inna-as: "War trewwaḡ ca ḡar dcar n Bayt Ḳayda."

Buḡrus icehhed̄ x Lmasiḡ

²⁷Iruḡ Ḳisa ḡ imeḡḡaren nnes ḡar ḡedcur n t̄endint n Qaysariya n Filibas. Ḋeg ubrid̄ isseḡsa imeḡḡaren nnes: "Min qqaren yiwḡan xafi?"

²⁸ Arrin xas nnan-as: "R̄ebḫaḍ qqaren ḍ Yahya, ḥadd nneyḡnit iqqar ḍ Ilyas, ḥadd nneyḡnit iqqar belli cek ḍ ijjen zi l'anbiya."

²⁹ Isseqsa-ṭen Ḥisa: "Y kenniw, min ḍayi tarrim nec?"

Indeq-d Buṭrus inna-as: "Cek ḍ Lmasih n Arebbi."

³⁰ Iḡfem-asen inna-asen: "War xafi qqarem manaya i ḥadd."

Ḥisa issawaḥ x ḥmewṭ nnes

³¹ Ibḍa iseḥmad-asen, inna: "Itxeṣṣa i Mmis n bnaḍem aḍ itwaḡeddeb x waṭṭas n ṭmesḥayin, aṭ ḡiffen imeqqranen n wuḍayen ḍ arruyas n ḥefquha ḍ imseḥmaden n ccariḡa. Aṭ nyen, wis ṭeft-iyam aḍ ikkar zi ḥmewṭ." ³² Issiwef akisen nican x manaya. Isbeḡḡed-it Buṭrus waḥḍes, inha-ṭ.

³³ Maca Ḥisa ineqḥeb ḡares, ixzar ḡar imeḥḍaren nnes, inha Buṭrus inna-as: "Beḡḡed xafi ḡar ḥegḡwaj, a Cciṭan! War tfekkared ca amecnaw Arebbi, tfekkared amecnaw bnaḍem."

³⁴ Iḥaḡa-d x imeḥḍaren nnes ḍ ḥḡaci, inna-asen: "Wenni ixsen aḍayi idfar nec, aḍ ismeḥ ḍeg yixef nnes, aḍ ikessi ṣṣalib nnes mix ḡa iḡeddeb, aḍayi idfar. ³⁵ Raḥeqqac wen ixsen

ad irbeḥ řaḡmar nnes aṭ ixser. Wen ḡa ixesren řaḡmar nnes x řesbab inu d řesbab n l'injil aṭ irbeḥ. ³⁶ Mizi ḡa řenfex bnaḡem meřa irbeḥ ddunect řekmeř ad ixser řaḡmar nnes? ³⁷ Min ḡa yuc bnaḡem dḡeg umcan n řaḡmar nnes? ³⁸ Wenni xafi ḡa iḡeffren, niḡ ad iḡeffer x wawař inu d i zman-a aḡeffan ixeddḡen Arebbi, axas iḡeffer Mmis n bnaḡem xmi d ḡa yas s lḡaḡama n babas akeḡ lmalal'ikaṭ iqeddsen.

9 ¹ Inna-asen: "Aḡa tesřam řřaḡḡ: Řebḡad zeg yinni iḡan dā akidi war tmettin ař ḡa řren řmulk n Arebbi yusa-d s jjeḡd."

Sidna Musa d Sidna Ilyas ḡharen-d akeḡ Sidna řisa

² řeḡdu sett-iyam, yiwi řisa akis Buřrus d Yaḡqub d Yuḡanna indeh-iřen waḡedsen ḡar ij n uḡrar yuḡřa. řisa, netta idweř am nnur qibač i řiřřawin nsen. ³ Idweř warruḡ nnes d acemřař ireqq, uřa d ijjen x řmurt war izemmer ad yarr arruḡ d acemřař am wenni. ⁴ lmeḡhar-asen-d dinni nnabi Ilyas d nnabi Musa. Twařan-řen ssawařen akeḡ řisa.

⁵ Indeq-d Buřrus, inna-as i řisa: "A lmuḡallim, d ařebḡan akic neqqim dānita. Yallah, neccin a negḡ řřaṭa n iqidan, ijjen i cek, ijjen i Musa, unneynit i Ilyas." ⁶ Maca war issin min iqḡar

minzi niṭni ggwden. ⁷ Yusa-d ij n useynu ihwa-d xasen. Tendeq-d ij n tmijja zeg useynu tenna-
 asen: "D wa d mmi iḡizzen, ṣenṭet ḡares."
⁸ Deyya xzaren imeḥḍaren ammu d wammu,
 war ufin ḥadd akidsen illa Ṣisa.

⁹ Wami d hewwan zeg uḍrar iweṣṣa-ten Ṣisa
 inna-asen: "War tḡiwidem i ḥadd min tezzrim aḥ
 d ḡa ikkar Mmis n bnaḍem zi ḥmewt." ¹⁰ Ggin-
 as array x manaya. Niṭni ssiwfen jarasen nnan:
 Min ixes aḍ yini aḍ d ikkar zi ḥmewt?

¹¹ Sseqsan-t imeḥḍaren nnes nnan-as:
 "Mayemmi imseḥmaḍen n ccariḡa qqaren nnabi
 llyas itxeṣṣa aḍ d yas d amezwaru?"

¹² Inna-asen: "D ṣṣaḥ itxeṣṣa aḍ d yas llyas
 d amezwaru aḍ iḡḍeḥ kuḥci. Walakin, mayemmi
 iqqar Lkitab belli itxeṣṣa-yas i Mmis n bnaḍem
 aḍ itwaḡeddeb, aṭ ḡiffen? ¹³ Aḍawem iniḡ: Aqa
 llyas yusa-d, ggin zzayes min xsen amecnaw
 mammec xas yura ḍi Lkitab."

Sidna Ṣisa isgenfa ij n uḥenjir ḍayes jnun

¹⁴ Dewfen-d ḡar imeḥḍaren, twaḥan munen-
 d xasen ḥḡaci d ameqqran d can imseḥmaḍen
 n ccariḡa tmenḡan akidsen. ¹⁵ Wami t twaḥan,
 marra ḥḡaci ḍehcen uzzfen ḡares ḥima axas
 seḡmen.

¹⁶ Isseqsa-ten Ṣisa: "Minxef tmenḡam?"

¹⁷ Yarra xas ij n zi řyaci inna-as: "A lmuřallim, aqa uwiř-ac-d mmi, netta d̄ayes jjen d̄ azeynun. ¹⁸ Mani ma iřqef-it̄, iřeřter-it̄ ęar t̄murt̄, isufuy kuffu zeg uqemmum nnes, ityeřař t̄iřmas nnes, idewweř war itenhezzi. Ttareř zeg imeřdaren nnec řima azzayes sufęen jjen, maca war zmiren ca."

¹⁹ Yarra xasen řisa inna-asen: "A iwđan n řweqt̄-a iy d̄i war ięi l'iman, meřař iy kiwem ęa qqimeř u meřař d̄awem ęa řbareř? Awim-ayi-d ařenjir." ²⁰ Uwin-t̄-id i řisa, ęir jjen nni izra řisa, isrejjiji ařenjir iwđa ęar t̄murt̄, itrejjiji, itekk-as-d kuffu zeg uqemmum nnes.

²¹ řisa isseřsa babas: "Meřar zeg wami d̄ayes manaya?"

Inna-as: "Zeg wami ięa d̄ amezyan. ²² Ařtas n t̄wafařin inetter-it̄ d̄i t̄messi niř d̄eg waman řima ař ineř. Maca meřa t̄zemmred řawen-aneř, řhem-aneř."

²³ Inna-as řisa: "Mayemmi teqqared̄ meřa zemmreř? Wenni yumnen izemmer i kuřci."

²⁴ Řxeddnnit isyuy babas n uřenjir inna-as: "Umneř. řawen l'iman inu d̄ uqlil."f

f9:24 Ljumla-ya s tarjama řarfiya "řawen ccekk inu." Ttarjama nnes teqseř s t̄maziřt̄. Ixeřša a nfekkar mliř d̄i řmařna nnes řima a nefhem nican min ixes ađ yini babas n uřarmuc-a.

²⁵ Wami iżra Ċisa řyaci tazzřfen řares, isbedd jjen nni ařeffan inna-as: "A jjen azeynun, ađehcur, tamareř cek ffey zzayes řemmarř war đayes tađef řawed!" ²⁶ Isřuy jjen nni, isrejjiji ařenjir ařtas uca iffeř zzayes. Iđweř uřenjir axmi immuř ař wami nnan ařtas n yiwđan aqa immuř. ²⁷ Maca Ċisa iřtef đeg ufus nnes, isbedd- iř ikkar.

²⁸ Yuđef Ċisa řar ředdart, sseqsan-ř imeđđaren nnes wađdes nnan-as: "Mayemmi neccin war nzemmer ař nsufey?"

²⁹ Yarra xasen: "Nnuř wa n jjen ař řsufyem řir s řzađit."

³⁰ Ruřen ssenni kkin x řmurř n Ljalil. Ċisa war ixes uřa đ ijjen ađ issen aqa-řen đin ³¹ minzi iseřmađ i imeđđaren nnes. Inna-asen: "Ađ itwasellem Mmis n bnađem řar ifassen n yiwđan. Ař nyen, maca nhar wis řeft-ıyyam menbařđ i řmewř nnes ađ d ikkar." ³² Maca niřni war fhimen awař nni, ggwđen ař sseqsan x manaya.

Manwen ig iđan đ ameqqran?

³³ Usin-d řar Kafernařum. Wami iđa đi ředdart isseqsa imeđđaren nnes: "Minxef tmenyim đeg

ubrid?" ³⁴ Sqaren, minzi d_g ubrid tmenyan ake_d wayawya ug iġan d_g ameqqran d_gaysen.

³⁵ Iqqim, iřaya-d x t_genxac nni n imeħdaren inna-asen: "Meřa can iijen ixes ad_g yiři d_g amezwaru itxeřša ad_g yiři d_g aneggaru, d_g axeddam n marra." ³⁶ Isqarreb-d yares ij uħenjir, isbedd-it_g di řwest nsen iderrex-as, inna-asen: ³⁷ "Wen ya iqebřen xlahsab nec can uħenjir am wa, d_g nec ig iqbeř. Wen d_gayi ya iqebřen, maci d_g nec ig iqbeř maca iqbeř wenni d_gayi-d issekken."

³⁸ Inna-as Yuħanna: "A lmuřallim, neřra iijen isufuy jnun s lħikma nnec. Neccin nerzu at_g nesbedd minzi war iggur ca akidney."

³⁹ Inna-as řisa: "War t_g sbeddam ca. War izemmer uřa d_g iijen ad_g igg lmuřjiza s lħikma inu, řxeddnni d_geyya axafi yini awař d_g ařeffan. ⁴⁰ Wenni war iġi d_ged nney, aqa-t_g akidney. ⁴¹ Aqa tesřam řħaqq: Wenni d_gawem ya yucen řkas n waman řaħeqqac tedfarem Lmasiħ aqa ad_g yawi l'ajar nnes."

L'iman d_g řmuřřiyet

⁴² Wenni iy ya yawin iijen zeg imezyanen-a iy zzayi itammen yar řmuřřiyet, ħsen-as ad_g cedden ij n uzru n t_gsirt yar yiri nnes, at_g neđren di řebħar. ⁴³ Meřa fus nnec itsebbab-ac d_g di can

řmuḡṣiyet, qess-it. Ad tadfed jennet s yij n ufus, ḥsen-ac zi mefa qqimen ḡarek tñayen ifassen ad tadfed jahennama, ḡar tmessi iy war ixessin ca. ⁴⁴ [Mani ikeccawen war tmettin, tımessi war txessi ca.] ⁴⁵ Mefa ḡar nnec itsebbab-ac dı can řmuḡṣiyet, qess-it. Ad tadfed jjennet s yij n uḡar, ḥsen-ac zi mefa qqimen ḡarek tñayen idaren ad tadfed jahennama. ⁴⁶ [Mani ikeccawen war tmettin, tımessi war txessi ca.] ⁴⁷ Mefa tıtt nnec tsebbab-ac dı can řmuḡṣiyet, qfēḡ-it. Ad tadfed jennet s yij n tıtt, ḥsen-ac zi mefa qqiment ḡarek tñayen tıttawin ad tadfed jahennama ⁴⁸ mani ikeccawen war tmettin, tımessi war txessi ca. ⁴⁹ Minzi marra iwḡan ad twameḡhen s tmessi. ⁵⁰ Řemfeḡ tṣeḡaḡ, maca mefa iruḡ-as lmadaq nnes, mamc ḡas ḡa negg aḡas-t-idı narr? Aḡarwem tıfi řemfeḡ dı nnefs nwem, ifim dı řehna aked wayawya."

Ttalaq ḡlaḡsab mammec iqqar Sidna řisa

10 ¹ İkkar iruḡ ssenni, yiweḡ ḡar jwayeh n Yahudıya dı ujemmad-in n yıḡzar n L'urdun. Munen-d xas řḡaci ḡawed, ibḡa isefmad-iten amecnaw řebda.

²Qarrben ḡares can yiweḡan zi řḡizeb n ifarrisiyen ḡıma aḡ jarrben, nnan-as: "Ma ḡalal ḡar bnaḡem ad iḡef i tımyart nnes?"

³Yarra xasen inna-asen: "Minxef kenniw iweşşa Musa?"

⁴Nnan-as Ifarrisien: "Musa iija aryaz aḍ yuc ṭabrat n wağef i ṭemyart̄ nnes, aḍas iğef."

⁵Ijaweb-it̄en Ṣisa: "Yura řuşıyet̄ nni i kenniw minzi uř nwem iqseḥ, ⁶maca zeg wami ṭebḍa ddunect ixřeq-it̄en Arebbi aryaz ḍ ṭemyart̄. ⁷Suyenni aryaz aḍ ijj babas ḍ yemmas aḍ imun akeḍ ṭemyart̄ nnes, ⁸aḍ dewřen s ṭnayen iḍsen ḍ ijjen. X manaya war tiřin bu ḍ ṭnayen, aḍ iřin ḍ ijjen. ⁹Min ismun Arebbi war ṭ iferreq bnaḍem."

¹⁰Di ṭeddart̄ sseqsan-t̄ imeḥḍaren nnes řawed̄ x manaya. ¹¹Inna-asen: "Wenni řa iğfen i ṭemyart̄ nnes yiwi can icten nneynit, izna. ¹²Meřa teğef ṭemyart̄ akeḍ uryaz nnes tiwi ijjen nneynit, ṭezna."

Sidna Ṣisa itbarek iḥenjiren imezyanen

¹³Uwin-d yiwḍan can iḥenjiren ḍ imezyanen řar Ṣisa ḥima aṭen iḥaḍa. Maca wami řrin manaya imeḥḍaren nnes, řarrḍen-asen.

¹⁴Izra Ṣisa manaya, ixeyyeq inna-asen: "Jjem iḥenjiren imezyanen ařari-d asen war ḍasen ṭęarrad̄em, řaḥeqqac řmulk n Arebbi itiři řar yinni iğan am yina. ¹⁵Aqa tesřam řḥaqq: Labud i bnaḍem aḍ yamen ḍi řmulk n Arebbi mamc ḍayes itamen uḥenjir amezyan.

Meḥa lla, ḡemmarṣ ad yadef ḥmulk n Arebbi."
¹⁶ Iḍerreḡ-asen, igga xasen ifassen nnes
 ibarek-iṭen.

Aryaz ig iḡan d ttajar

¹⁷ Wami iggur deg ubrid, yusa-d ḡares ijjen
 itazzeḥ, yuḍa x ifadden zzaṭes, isseqsa-t inna-
 as: "A lmuḡallim aṣebḥan, min ḡa ggeḡ ḥima
 aḡari ṭiḥi ṭudart n ḥebda?"

¹⁸ Inna-as Ḥisa: "Mayemmi teqqared nec d
 aṣebḥan? War iḡi ḥadd d aṣebḥan illa Arebbi
 waḥdes. ¹⁹ Ṭessned ḥuṣiyat: War neqq, war
 zenni, war tacar, war cehhed bu zzur, war
 cemmet, weqqar babac d yemmac."

²⁰ Inna-as uryaz nni: "A lmuḡallim, zeg wami
 ḡiy d amezyan tweqqareḡ zi marra manaya."

²¹ Ixzar ḡares Ḥisa yuḍef-as ḡar wuḥ nnes,
 inna-as: "Ṭeqqim-ac ij n ḥḥajet war teggid.
 Ruḥ zenz marra min ḡarek, freq-it x ḥmusakin,
 uca aḡarek yiḥi ḥkenz deg ujenna, as-d adayi
 tedfared." ²² Wami isḥa i manaya ixeyyeq aṭṭas,
 iruḥ iḥzen ḥaḥeqqac ḡares aṭṭas n waḡra.

²³ Ixzar ḡarsen Ḥisa, inna-asen i imeḥḍaren
 nnes: "Meḥaḥ iqseḥ x twajar ad adfen ḥmulk
 n Arebbi." ²⁴ Dehcen imeḥḍaren nnes x wawaḥ
 nnes. Inna-asen ḡawed Ḥisa: "A ṭarwa inu,
 meḥaḥ iqseḥ waḍaf di ḥmulk n Arebbi! ²⁵ Qbeḥ

iy ya yadef ij n ttajar yar řmulk n Arebbi, qa ad yadef ij n uřyem zi titt n tseyneft!"

²⁶ Tęejjben ařtas, nnan i wayawya: "Xyar, wig izemmren ad injem!?"

²⁷ Ixzar ğarsen řisa inna-asen: "Manaya war đas zemmren yiwđan, maca ađas izmer Arebbi. Kuřci izemmer-as Arebbi."

²⁸ Indeq-d Buřrus inna-as: "Aqa neccin nesmeğ đi kuřci nedfar-icek!"

²⁹ Inna-as řisa: "Aqa tesřam řřaqq: Wen ğa isemřen đi teddart nnes niğ đi aytmas niğ đi suytm̄as niğ đi yemmas đ babas niğ đi řarwa nnes niğ deg imarjeřiwen nnes, řlahřab nec u řlahřab l'injil, ³⁰ ağares řiři miyya n tseqqar zi řudrin, đ aytmas, đ suytm̄as, đ yemmas, đ řarwa nnes, đ imarjeřiwen nnes. Ağares yiři uęeddeb đi řweqt-a, walakin ağares řiři řudart n řebda đi zman iy d ğa yasen. ³¹ Ařtas iğan đ imezwura ad dewřen đ ineggura. Ařtas iğan đ ineggura ad dewřen đ imezwura."

Sidna řisa issawaf řawed x řmewt nnes

³² Aqa-ten x ubrid, tgařřaden ğar Lquds, řisa aqa-t zzať. Imeđdaren nnes dehcen, yinni t idfaren ggwden. Yiwı tenřac nni n imeđdaren řwafa nneynit waĥedsen, ibđa issawaf akidsen x min đas ğa iweqęen, inna: ³³ "Aqa netgařřad

yar Lquds mani ya itwaxdeḡ Mmis n bnaḡem i arruyas n řefquha ḡ imseřmaden n ccariga. Axas řekmen s řmewt, aṡ sellmen i yinni war iḡin ḡ uḡayen. ³⁴ Axas deřcen, axas ssusfen, aṡ uwten s usḡun, aṡ nḡen. Maca ḡi nhar wis teřt-yyam aḡ d ikkar zi řmewt."

Ṥřaleb n řarwa n Zabdi

³⁵ Ruřen ḡares Yařqub ḡ Yuřanna řarwa n Zabdi, nnan-as: "A lmuřallim, nxes aḡaney řeggeḡ min zzayek ḡa nettar."

³⁶ Inna-asen: "Min řrezzuḡ aḡawem ggeḡ?"

³⁷ Nnan-as: "Ejj-aney a neqqim ḡi lřaḡama nnec ijjen x ufusi ijjen x uzeřmaḡ nnec."

³⁸ Inna-asen řisa: "Kenniw war řessinem min řettarem. Ma řzemmrem aḡ teswem zi řkas iy zi ḡa sweḡ nec? Niḡ aḡ řyedsem ḡi řařḡab iy ḡi ḡa yedsey?"

³⁹ Nnan-as: "Wah, nzemmer-as!"

Inna-asen: "Wah, aḡ teswem zi řkas iy zi ḡa sweḡ, aḡ řyedsem ḡi řařḡab iy ḡi ḡa yedsey. ⁴⁰ Maca aḡimi x ufusi inu ḡ uzeřmaḡ inu war iḡi bu ḡ nec iy ř ḡa yucen. Aḡimi-ya aḡ immuc i yinni umi itwasewjeḡ."

⁴¹ Wami řřin řecra nni imeřḡaren, xeyyqen x Yařqub ḡ Yuřanna. ⁴² lřaḡa-yasen-d řisa marra iḡsen inna-asen: "Ṥessnem belli arruyas

n t̄mura ḥekkm̄en x ccaḡb, iwḍan imeqqranen nsen tzeyyaren xasen. ⁴³ Maca manaya itxeṣṣa war itifi jarawem. Lḡaks, wenni irezzun aḍ idweḥ ḍ ameqqran jarawem itxeṣṣa aḍ yifi ḍ axeddam nwem. ⁴⁴ Wenni irezzun aḍ idweḥ ḍ amezwaru jarawem aḍ yifi ḍ ismey n marra. ⁴⁵ Mmis n bnaḍem netta s yixef nnes war d yusi ḥima aḍas xedmen yiwḍan, maca ḥima aḍasen ixḍem. Aḍ isellem t̄uḍart̄ nnes ḥima aḍ isenjem aḥḥas zzaysen."

**Sidna Ḥisa isgenfa Bartimawus
wenni iḡan ḍ aḍaryāḥ**

⁴⁶ Uwḍen ḡar t̄endint n Ariḥa. Umbaḡḍ iffey zi Ariḥa akeḍ imeḥḍaren nnes ḍ waḥḥas n řyaci. Ufin ij n uḍaryāḥ iqqim t̄tarf n ubriḍ itettar. Qqaren-as Bartimawus mmis n Timawus. ⁴⁷ Itesḥa belli Ḥisa Naṣiri ig iḡeddun, ibḍa isḡuyiw iqqar: "A Ḥisa mmis n Ayt̄-Dawud, rḥem-ayi!" ⁴⁸ Zeyyaren xas aḥḥas n yiwḍan ḥima aḍ isqar, maca netta iqqim isḡuyiw ḡaḍ s jjeḥḍ, iqqar: "A mmis n Ayt̄-Dawud, rḥem-ayi!"

⁴⁹ Ibedd Ḥisa, inna-asen: "R̄ayam-d xas."

R̄ayān-d x uḍaryāḥ nni nnan-as: "Fareḥ, aqa itḥaya-d xak. Kkar!" ⁵⁰ Inḍer xas axartiḥ, ikkar iruḥ ḡar Ḥisa.

⁵¹ Isseqsa-t̄ Ćisa inna-as: "Min t̄exsed̄ aḍac ggey?"

Ijaweb-it̄ uḍaryaf̄: "A lmuḡallim, xsey ad t̄wañiy."

⁵² Inna-as Ćisa: "Ruḡ, l'iman nnec isgenfacak!" Ḍeg umcan id̄weñ it̄waña, uca id̄far Ćisa deg ubriḍ.

Sidna Ćisa itaḍaf x unus yar Lquds

11 ¹ Wami qarrben yar t̄endint n Lquds, yar ředcur n Bayt Faji ḍ Bayt Ćanya t̄tarf n uḍrar n zzitun, issekk Ćisa t̄nayan zeg imeḥḍaren nnes, ² inna-asen: "Ruḡem yar dcar iḡan zzaṭwem. Xmi ya t̄awḍem, aḍinni t̄afem ij n unus iq̄qen, ḡemmarṣ war xas inyi uña ḍ ijjen qbeñ, fsm-as awim-t̄-id. ³ Meña inna-awem can ijjen mayemmi teggem manaya, inim-as iḥḍaj-it̄ Sidit̄ney. Řxeddnnit akiwem-t̄-id̄ issekk ḍanita."

⁴ Ruḡen ufin asnus deg ubriḍ iq̄qen yar t̄ewwart̄, fesyen-as. ⁵ Nnan-asen řebḡaḍ zeg yinni ḍinni ibedden: "Min teggem? Mayemmi t̄fessim i unus-a?" ⁶ Jawben-t̄en amecnaw mammec t̄en iweṣṣa Ćisa. Uca jjin-t̄en. ⁷ Uwin-t̄-id̄ yar Ćisa, gḡin xas izeḡuba nsen, inya xas.

⁸ At̄tas n yiwḍan ssun-as abriḍ s izeḡuba nsen. Inneynit qessen zeg imarjeḡiwen afriwen

n tcejjura ssun zzaysen abrid. ⁹Yinni gguren zzaṭes d yinni iy t itedfaren qqaren:

"Lḥamdu i Arebbi!

Ssaḡd n wenni iy d yusin s l'iden n Sidi Arebbi.

¹⁰Ssaḡd n řmulk n babatney Dawud iy d yusin.

Lḥamdu i Arebbi yuḡfan."

¹¹Yuḡef řisa ḡar Lquds, ḡar temziḡa tameqqrant n wuḡayen, ixzar marra min ḡinni. Wami d iqarreb uḡecci, iffeḡ aked tenḡac n imeḡdaren nnes ḡar Bayt řanya.

Tacejjart n tazart yuzyen

¹²Tiwecca nnes ffyen zi Bayt řanya, řisa iḡuz. ¹³Izra zi řeggwaj ij n tcejjart n tazart dayes tifrāy, iqarreb ḡares ḡima aḡ irzu x tazart. Wami ḡares yiweḡ yufa dayes ḡir tifrāy minzi ḡaḡ war tiwiḡ řweqt n tazart. ¹⁴Inna-as: "Zi ssa ař tsawent řemmarř war zzayem itett ḡadd." Imeḡdaren nnes tesřan-as i min inna.

Sidna řisa di temziḡa tameqqrant n wuḡayen

¹⁵Iwḡen ḡar Lquds, yuḡef řisa ḡar temziḡa tameqqrant ibḡa itazzeř x yinni issayen iznuzan di temziḡa. Iqřeb-asen missař iřarrafen n

tmenyaṭ d̄ řekrasa n̄ yinni iznuzan idbiren.
¹⁶War itijji uřa d̄ ijjen aḍ ikk x̄ t̄emzida
meřa řares sseřaṭ. ¹⁷Iseřmaḍ-iřen inna-asen:
"Lkitab iqqar: T̄addarṭ inu aḍ tiři d̄ t̄addarṭ n̄
t̄zağit̄ i marra řegnus, maca kenniw t̄arrim-
teṭ d̄ ifri n̄ ixewwanen." ¹⁸Sřin-as arruyas
n̄ řefquha d̄ imseřmaḍen n̄ ccariřa, rezzun
mammec aṭ n̄yen. Ggwḍen zzayes minzi marra
řyaci ḍehcen ḍeg useřmaḍ n̄nes. ¹⁹Řar uřecci
teffyen řar barra n̄ t̄endint.

Asřhem n̄ t̄cejjarṭ n̄ t̄azarṭ yuzyen

²⁰Řar sbaḥ zic, wami gguren zrin t̄acejjarṭ
nni n̄ t̄azarṭ t̄uzey s̄ izewran n̄nes. ²¹Ifekkar
Buřrus inna-as: "A Lmuřalim, xzar! T̄acejjarṭ nni
n̄ t̄azarṭ iy t̄exzid̄ t̄uzey."

²²Yarra xasen řisa inna-asen: "Amneṭ zi
Arebbi! ²³Aqa teřřam řřaqq: Meřa can ijjen
inna-as i uḍrar-a: Neqřeř menḍer ḍi řebřar, u
war ḍayes bu ccekk ḍeg wuř n̄nes iřni itamen
belli min inna aḍ iwqeř, min řa yini aḍ yiři.
²⁴X manaya aḍawem iniř: Amneṭ ařarwem
yiři marra min řa t̄ettareṃ i Arebbi ḍi t̄zağit̄
nwem, uca ařarwem yiři. ²⁵Xmi řa t̄beddem
aḍ tezzağem, semřeṭ i yinni kidwem ixḍan
řima aḍawem iyfar řaweḍ babaṭwem iğan ḍeg
ujenna dnub nwem. ²⁶[Meřa war t̄semřem i

yiwdan, babaṭwem iġan deg ujenna war dawem iḡeffar ca dnub nwem.]"

Ssulṭa n Sidna Ċisa

²⁷ Dewřen ġar Lquds. Wami iggur di temzida tameqqrant, usin-d ġares arruyas n řefquha d imseřmaden n ccariġa d imeqqranen n wudayen. ²⁸ Kkaren nnan-as: "Zi mant ssulṭa iy zi tegged řexdayem-a, niġ wi dac yucin ssulṭa-ya iy zi tegged řexdayem-a?"

²⁹ Ijaweb-iřen, inna-asen: "Uřa d nec akenniw sseqsiġ x yij n tmesřayt, meřa tjawbem-ayi, ađawem iniġ uw dayi yucin ssulṭa-ya: ³⁰ Ssulṭa n Yaḡya ađ iřehhar s waman, ma zi Arebbi niġ zeg yiwdan? Jawbem-ayi."

³¹ Ssiwřen jarasen nnan: "Meřa nenna-as zi Arebbi, ađaney yini: Mayemmi war zzayes tuminem? ³² Ma ađas nini zeg yiwdan?"

Ggwden zi ccaġb minzi marra tamnen belli Yaḡya d nnabi. ³³ Uca nnan-as: "War nessin ca."

Indeq-d Ċisa inna-asen: "Iwa uřa d nec war dawem qqireġ man ssulṭa iy zi xeddmey."

Řmaġna n ixemmasen iy di iġa ccerr

12 ¹ Ibdā issawař akidsen s řemġani, inna: "Ij n uryaz izzu ađiř deg yij n umarjeġ nnes."

Inneḍ-as r̥hīḍ, igga ḍayes ṭasirt̄ uḍīf̄. Ibna ḍayes ij n ṭsumḡet̄ ihett̄u. Igga ḍayes ixemmasen, uca isafar. ²Wami d yiweḍ r̥weqt̄ n uṛqeḍ n uḍīf̄, ikkar issekk ij n uxeddam ḡar ixemmasen nni ḥima aḍas-d ucen r̥ḥaqq nnes zeg uṛqeḍ n umarjeḡ uḍīf̄. ³Maca ṭṭfen-t̄ ixemmasen, uwṭin-t̄, ssekken-t̄-id ixwa. ⁴Ikkar issekk-asen ḡaweḍ ij n uxeddam nneynit, merzen-as ḡedden xas. ⁵Ikkar issekk ijjen nneynit, nyin-t̄. Issekk-asen inneynit att̄as, ḥadd uwṭin-t̄ ḥadd nyin-t̄. ⁶Iqqim-as mmis iḡizzen waḥḍes. ḡar uneggar issekk-it̄ ḡarsen inna: Aqa aḍ ḡḡwḍen memmi. ⁷Maca ixemmasen nni nnan i wayawya: Aqa wenni iy ḡa iwart̄en! Aṭ̄ nney ḥima aḍ idweṛ umarjeḡ uḍīf̄ nney! ⁸ṭṭfen-t̄, nyin-t̄, neḍren-t̄ barra i umarjeḡ uḍīf̄. ⁹Iwa, min ḡa igg bab n umarjeḡ uḍīf̄? Aḍ d yas aḍ iney ixemmasen nni, aḍ yuc amarjeḡ uḍīf̄ nni i inneynit. ¹⁰Ma war ṭeyrim min yurin ḍi lkitab?

Azru iy ḡiffen ibennayen,
 aḍ yiṛi ḍeg umcan aṣebḥan
 ḍi ṭyemmar̄t̄ n dsas.

¹¹D Sidi Arebbi ig iggin manaya,
 ḍ ij n r̥ḥajet̄ ḍ ṭameqqrant!"

¹² Lħukkam n wuḍayen rezzun aḍ t̄t̄fen Ḥisa, maca ḡḡwḍen zeg yiwḍan. Ssnen belli issiwēf s r̄maḡna-ya xasen. Jjin-t̄ ruħen.

D̄dariba n Qayṣar

¹³ Kkaren ssekken ḡares can ifarrisiyen ḍ can yiwḍan zi r̄ħizeb n uzeḡiḍ Hirudus, rzun aḍ t̄t̄fen x can wawāf nnes. ¹⁴ Wami usin-d ḡares nnan-as: "A Imuḡallim, nessen belli teqqared̄ r̄ħaqq. War teggwḍed̄ i yiwḍan r̄aħeqqac war tegged̄ bu uḍemawen. T̄sef̄mad̄ed̄ s r̄ħaqq mammec ixes Arebbi a nḡic. T̄semmeħ ccariḡa nney a nxeḡeṣ ḍdariba i uzeḡiḍ Qayṣar niḡ Ila? Ma ḍas-t nxeḡeṣ niḡ Ila?"

¹⁵ Issen Ḥisa r̄exḍaḡ nsen, inna-asen: "Mayemmi ḍayi teggem t̄axcebt̄? Awim-d ij n t̄peyyast n nnuqart̄ ħima at zrey." ¹⁶ Uwin-as-t-id. Inna-asen: "Uw t̄ yiřan teṣwart̄-a ḍ yisem-a iy ḍayes?"

Nnan-as: "Qa n Qayṣar."

¹⁷ Indeq-d Ḥisa inna-asen: "Ucem-as i Qayṣar min iḡan n Qayṣar. Ucem-as i Arebbi min iḡan n Arebbi." Uca t̄ḡejjben ḍayes.

Sidna Ḥisa itbeccar x t̄udart̄ n r̄ebda

¹⁸ Kkaren usin-d ḡar Ḥisa can yiwḍan zi r̄ħizeb n iṣadduqiyyen (niḡni qqaren belli iwḍan war d

tnekkiren zi řmewt), sseqsan-t nnan-as: ¹⁹"A lmuřallim, yura-aney Musa belli meřa can uryaz immuř, ijja řamyart maca war d ijji bu řarwa, at yawi uřwes nnes, akis d ij řarwa i wumas immuřen. ²⁰Tuřa řin sebřa n wawmařen, imřec umezwaru, immuř war d ijji bu řarwa. ²¹Yuwi-t wis řnayen, immuř war d ijji bu řarwa. Yuwi-t wis řřata ²²ař wis sebřa. Mmuřen, war kis d řjin bu dduřit. Ař uneggar uřa ř řamyart nni řemmuř. ²³Ři yewm lqiyama xmi d řa kkaren yinni immuřen, umi řa řiři řemyart nni? Řařeqqac ř řamyart nsen s sebřa."

²⁴Indeq-d řisa inna-asen: "Kenniw řexřim řařeqqac war řessinem lkitab uřa ř řjehř iy řares řar Arebbi. ²⁵Xmi d řa kkaren yinni immuřen iryazen ř řemyarin war meřcen ca, ař iřin amecnaw lmala'ikař iřan řeg ujenna. ²⁶Maca yinni immuřen ař d kkaren zi řmewř. Ma řemmarř war řeyrim min řin ři lkitab n

Musa? Di řqiřša n tcejjart,⁹ wami issiweř Arebbi akeđ Musa inna-as qa nec đ Arebbi n Brahim, đ Arebbi n Iřhaq, đ Arebbi n Yařqub. ²⁷ Inna- asen: Netta đ Arebbi n yinni iddaren maci n yinni immuřen. Aqa tıxdim attas!"

Řuřiyet tameqqrant

²⁸ İkkar yusa-d iijen zeg imseřmaden n ccarıřa, isřa-yasen tnaqacen. İzra belli ijaweb-ıřen řisa mliř, isseqsa-t: "Man řuřiyet qař iřan đ tamezwarut đı ccarıřa?"

²⁹ Inna-as řisa: "Řuřiyet tamezwarut nettat: řennet, a Ayt-İsra'il, Sıđı Arebbi l'ilah nney, Sıđı Arebbi đ iijen. ³⁰ Ad tıxsed Sıđı Arebbi nnec s

⁹12:26 Sıđna Musa tuřa irass řebhayem n uđeggwař nnes qqaren-as Yařrun đ řefqih n Midyan. İj n nhar indeh řebhayem řar řřařra řetta ař mani yiweđ řar uđrar n Arebbi umi qqaren Ĥurib. Đinni iy đas-d imedhar İmala'ika n Sıđı Arebbi đeg uceřřař n tmessi zi řwest n ij n tcejjart. İzra Musa tcejjart nni treqq břa ma t tıcc tmessi. Inna đı nnefs nnes: "Ad rařey řima ad xzareř tamesřayt-a ig isedhacen. Mayemmi tcejjart war třerreq ca?" Wami iruř đinni bac ad ixzar, izri-t Sıđı Arebbi ibarreř-as-d zi řwest n tcejjart: "A Musa, a Musa." Inna-as: "Haqa-ayi." Inna-as Arebbi: "War tqarreb ca đanita. Kkes řisiřa zeg idaren nnec, řařeqqac amcan iy xef tbedded netta đ ij n tmurt muqeddes." Uca inna-as: "Nec đ Arebbi n řejduđ nneç, Arebbi n Brahim đ Iřhaq đ Yařqub." Řxeddnit isıđar Musa ařembub nnes iggweđ ad izer Arebbi.

marra uŕ n nec, s marra arruḥ n nec, s marra ř̄ḡaqeŕ n nec, s marra jjeḥḍ n nec. ³¹ Ř̄uřiyet̄ wis t̄nayen, aḍ t̄exsed̄ ajjar n nec amecnaw ixef n nec. War ḍinni bu can ř̄uřiyet̄ ktar zi t̄ina."

³² Inna-as umseŕmad̄ nni n ccariḡa: "Mliḥ, a lmuḡallim, min t̄ennid̄ ḍ ř̄ḡaqq. Sidi Arebbi ḍ ijjen, war ḍinni uŕa ḍ ijjen illa netta. ³³ ř̄awed̄ meŕa bnaḍem itexs Sidi Arebbi s marra uŕ n nes ḍ ř̄ḡaqeŕ n nes ḍ jjeḥḍ n nes, itexs ajjar n nes amecnaw ixef n nes, manaya ḥsen zi bnaḍem meŕa iyareř̄ ḍbiḥet̄ at icmed̄ qaḡ ḍi t̄messi niy aḍ iqeddem mana ktar i Arebbi."

³⁴ Iḗra ř̄isa belli aryaz nni ijaweb-it̄ s ř̄efhamet̄, indeq-d inna-as: "War t̄eḡid̄ bu t̄eggwjed̄ x ř̄mulk n Arebbi." Ssenni war izḡim uŕa ḍ ijjen aḗ isseqsa ř̄aḍ ktar.

Lmasiḥ ḍ sides n Dawud

³⁵ Aqa-t̄ ř̄isa ḍi t̄emzida t̄ameqqrant iseŕmad̄ ḍinni. Indeq-d inna-asen: "Mayemmi qqaren imseŕmaden n ccariḡa belli Lmasiḥ ḍ mmis n Dawud?"^h ³⁶ Inna-asen: "Dawud inna netta s yixef n nes s Arruḥ iqeddsen:

^h12:35 "Mmis n Dawud" war iḡi bu ḍ ij n mmis ḍ ř̄ř̄aḥ n Sidna Dawud, walakin netta zi dduřit̄ n Sidna Dawud.

Sidi Arebbi inna-as i Sidi,
 Qqim-d x ufusi inu,
 aŕ ya ggey ř̄xad̄yan nnec
 swadday i idaren nnec.

³⁷ Mammec ya yiŕi Lmasih̄ d̄ mmis d Dawud?
 Netta Dawud iqqar-as i Lmasih̄ A Sidi."

Attas n ř̄yaci tesfan-as, farhen.

Lmunafiqin

³⁸ Isefmad̄-it̄en inna-asen: "Hdam ixef nwem
 zeg imsefmad̄en n ccariḡa. Texsen ad̄ uyuren
 s isefhamen, texsen axasen seḡmen d̄i
 ř̄eswaq, ³⁹ ad̄ qqimen deg imucan imezwura
 d̄i temzid̄awin d̄ ř̄efruḡ. ⁴⁰ Tetten tajjařin,
 sedharen-d ixef nsen tzaḡan attas ħima ad̄
 banen. Yina, lḡisab nsen ad̄ yiŕi iqseḡ attas!"

Tajjařt̄ ticc ř̄řadaqa ktar zi twajar

⁴¹ Iqqim ř̄isa zzař̄ i ř̄řenduq n temzida
 tameqqrant. Izra mammec ř̄yaci teggen
 ř̄řadaqa nsen d̄i ř̄řenduq. Attas n twajar
 teggen d̄inni attas n tmenyař̄. ⁴² Tusa-d ij n
 tajjařt̄ d̄ ř̄meskina tegga d̄inni tñayen iř̄uldan,
 iḡni tñayen frank. ⁴³ Iř̄aya-d ř̄isa x imeḡd̄aren
 nnes, inna-asen: "Aqa tesfam ř̄ḡaqq: Tajjařt̄-a

ḍ ṛmeskina ṭegga ḍi ṣşenduq ktar zi min ggin marra inneynit. ⁴⁴ Minzi marra inneynit ucin zi min xasen izayden ḍ ag̣ra, maca nettaṭ waxxa ḍ ṛmeskina ṭuca marra min ṭeḡṛem."

Lḡalamaṭ n ṛfana n ddunect

13 ¹ Iffey ḡisa zi ṭemzida ṭameqqrant, inna-as ij n zeg imeḡḡaren nnes: "A Lmuḡallim, xzar izra-ya ḍ ṛfebni-ya ḍ aṣebḡan!"

² Ijaweb-iṭ ḡisa inna-as: "Twaḡiḍ ṛfebni-ya aṣebḡan? War ḍa ityimi ij n uzru x unneynit. Marra aḍ inehdem."

³ Wami iqqim deg uḡrar n zзитun zḡaṭ i ṭemzida ṭameqqrant, sseqsan-ṭ Buṭrus ḍ Yaḡqub ḍ Yuḡanna ḍ Andrawus waḡedsen nnan-as: ⁴ "Iniyaney, meḡmi ḡa iwqeḡ manaya? Mant lḡalama iqqaren belli marra manaya ḡfayen aḍ iwqeḡ?"

⁵ Yarra xasen ḡisa inna-asen: "Hḡam ixef nwem ḡima war kenniw ixeddeḡ ḡadd. ⁶ Aṭṭas iy ḍ ḡa yasen ṣ yisem inu aḍ inin ḍ nec! Aḍ xedḡen aṭṭas n yiwḡan. ⁷ Xmi ḡa ṭesḡem x lhufub ḍ ṛexbar n ṛḡarb war tegḡwḡem ca. Labuda zi manaya, maca ḡaḍ war ṭfenni ddunect. ⁸ Ṛgens aḍ ihjem x ṛgens, Imemlaka x Imemlaka. Aḍ iwqeḡ zzinzal deg waṭṭas n imucan, aḍ yiḡi jjuḡ. Manaya aḍ yiḡi amecnaw amezwaru n ṛeḡriḡ n ṭemḡarṭ iy ḡa yarwen.

⁹ Hdam ixef nwem! Akenniw sellmen i lmaḥkamaṭ, akenniw uwten di temzidawin n wudayen. Ad tbeddem zzaṭ i lḥukkam d izeḡiden ḡlaḥsab isem inu ḥima axafi tcehdem.

¹⁰ Ixeṣṣa ad ḥeddten s l'injil jar marra řegnus.

¹¹ Axmi kenniw ya jarren ḥima akenniw sellmen, war tfekkarem ca di min ya tinim. Maca awařen iy ya tinim d Arebbi iy dawem-ten ya yucen di tsaḡat nni. War iḡi bu d kenniw iy ya issiwřen, maca d Arruḡ iqeddsen. ¹² Umas ad isellem umas i řmewṭ, babas ad isellem mmis. Tarwa ad raḥen ḡed i lwalidin nsen, aṭen nyen. ¹³ Ad ḡiffen marra kenniw ḡlaḥsab isem inu, maca wenni ya iṣbaren ař uneggar ad injem.

¹⁴ Xmi ya teẓrem "min iḡan d aḡeffan aṭas ihedmen" itbedda mani ixexša war itbeddi (Fhem, a wenni iyřin manaya!), řxeddnit ixexša yinni iḡan di tmurt n Yahudiya ad rewřen yar idurar. ¹⁵ Wenni iy ya yiřin x tzeqqaⁱ nnes ixexša war ihekkwi yar teddarṭ, war ḡayes itidef ca ḥima ad iysi can řḥajeṭ. ¹⁶ Wenni iḡan ḡeg umarjeḡ ixexša war idekkwiř yar teddarṭ ad iysi čammir nnes. ¹⁷ Ya tamara x temyarin iy ya yiřin s uḡeddis ḡeg wussan nni, d tinni nneynit isuṭuḡen! ¹⁸ Ttareṭ i Arebbi ḥima war itiři manaya

ⁱ13:15 Tazeqqa nettat d sḡaḥ.

ḍi f̣mecta. ¹⁹Ḍi f̣weqṭ nni aḍ ṭiḥi ij n tamara iy war iweq̣iḡen ḡemmarḡ zeg wami ix̣f̣eq Arebbi ddunct aḥ f̣exxu, u ḡemmarḡ aḍ tewq̣eḡ ḡaweḍ.

²⁰Ṃri Siḍi Arebbi war isenq̣es f̣iyyam n tamara nni, aḍ ṭiḥi war inejjem uḥa ḍ ijjen. X f̣esbab n yinni ixḍar Arebbi, isenq̣es f̣iyyam nni.

²¹Meḥa inna-awem can ḥadd: Xzarem! Aqa-ṭ da Lmasiḥ! Niḡ, Aqa-ṭ ḍiha! War ṭ tamnem ca.

²²Aqa aḥḥas iy d ḡa iḍharen aḍ inin qa nec ḍ Lmasiḥ niḡ nec zi l'anbiya, maca s ixarriq̣en. Aḍ ggen lmuḡjizaḥ ḍ f̣aḡjayeḥ ḥima aḍ xeḍḡen iwḍan. Maḡlik zemmren iḥi xeḍḡen uḥa ḍ yinni ixḍar Arebbi. ²³ḡarwem kenniw! Aqa ḡeḥmeḡ-awem x marra manaya qbeḥ ma ḍ iwq̣eḡ.

²⁴Menbaḡd i tamara n f̣iyyam nni,

ṭfuct aḍ teḍweḥ ḍ taḡest,

ṭaziri war ticc bu ṭfawḥ,

²⁵iḥran aḍ d wḍan zeg ujenna,

yinni ijehḍen ḍeg ujenna

aḥen isenhezz Arebbi.

²⁶Ṛxeddnnit iy ḡa ḡren Mmis n bnaḍem xmi d ḡa ihwa ḍeg useynu s lḡaḍama ḍ ijehḍ nnes imḡaren. ²⁷Aḍ d issekk Arebbi lmalal'ikaḥ nnes ḡar arbeḡa imucan n ṭmurḥ manis d itekk usemmiḍ: ccarq ḍ lḡarb ḍ ljanub ḍ ccamal. Aḍ d

ismun yinni ixḍar zi řahedd n ddunect ař řahedd n ujenna.

²⁸ Řemdem řmařna zi řcejjarř n řazarr. Ÿir ad meřren řefruř nnes ad tegg řifray, řessnem belli anebdu iqarrebd. ²⁹ Amenni, uřa d kenniw, xmi řa řezrem marra manayenni iy řa iweqřen, řessnem belli yuḍes-d, aqa-ř qibač i řewwarř. ³⁰ Aqa tesřam řřaqq: War řmettin yiwḍan n řweqt-a ař řa iwqeř marra manaya. ³¹ Ad ikkes ujenna d řmurř, maca awař inu war itekkes řemmars.

³² Maca nhar nni niř řsařat nni, war řen issin uřa d ijjen, lla lmalal'ikař deg ujenna, lla Mmis. Baba wařḍes iy issnen. ³³ Hḍarř ixef nwem, iřim řlabal minzi war řessinem meřmi d řa řas řweqt nni.

³⁴ Amecnaw ij n uryaz ixes ad isafer, iija řaddarř nnes, yuca-asen ssulřa i ixeddamen nnes, kuř ijjen d řxedmeř nnes. lweřřa ařessas n řewwarř ad iqqim ad iḥḍa. ³⁵ Iřim řlabal, war řessinem meřmi d řa yas bab n ředdarř, ma ag uřecci niř řar řwest n řiřeř niř xmi řa idden uyaziḍ niř řar řefjar, ³⁶ řima war d itis řlayafla akenniw yaf řeřřsem! ³⁷ Min d dawem qqareř, qqareř-ř i marra: Iřim řlabal."

Ij n temyart tdehhen Sidna Ġisa s waman n lward

14¹ Iqqim-as yewmayen i R̄ġid Ameqqran n wuḍayen d r̄ġid umi qqaren R̄ġid n Tefdir̄t. Arruyas n fefquha d imsefmaden n ccariġa rezzun mammec ad t̄ffen Ġisa s tehraymect at n̄yen. ² Nnan jarasen: "Itxeṣṣa war t̄ ntet̄tef di R̄ġid ħima war tewqig lfawḍa di ccaḡb."

³ Ġisa aqa-t̄ di tendint n Bayt Ġanya di teddart n Simḡan bu-jdam. Wami iqqim d̄inni itt̄et, t̄qarreb-d ḡares ij n t̄emyart̄ ḡares t̄azeyyat n waman n lward ṣfan, iyfan s waṭtas. T̄erzem-it, uca t̄ferrey-as-t x uzeḡif nnes. ⁴ Ca zzaysen iqess-asen r̄ħaṛ nnan jarasen: "Mayemmi aḍeyyeḡ n waman-a n lward? ⁵ Iri menzen ktar zi teft̄-miyya n t̄peyyasin n nnuqart̄, ad mmucent tmenyat̄ nni i r̄musakin!" Uca mḡeyyaben akides.

⁶ Inna-asen Ġisa: "Ejjem-tet̄! Mayemmi t tesxeyyaqem? Aqa min d̄ayi tegga iṣbah. ⁷ R̄musakin aqa-ten akidwem r̄ebda. Meṛmi ma t̄exsem, t̄zemmrem aḍaysen teggem r̄xir. Maca nec war kidwem tyimiy ca i r̄ebda. ⁸ Tegga min xas. T̄edhen ddat inu s waman n lward, t̄sewjed-ayi i tendeft̄ inu. ⁹ Aqa tesfam r̄ħaqq: Mani ma yiweḍ l'injil di ddunect amen tekmeṛ,

ad ɣawden x min tegga temyart-a hima adayes fekkaren yiwdan."

¹⁰ Iruh Yahuda Isxaryuti, u netta zi tenɣac n arrusul, ɣar arruyas n řefquha hima adasen izzenz ĩisa. ¹¹ Sřin manaya farřen, weɣden-t adas učen tipeyyasin n nnuqart. Irezzu lfurša mammec t ɣa izzenz.

Amensi n R̥ɣid Ameqqran n wudayen

¹² Nhar amezwaru zi R̥ɣid n Tefdir̥t, nhar iy di ɣarřen izmaren, nnan-as imehđaren nnes: "Mani texsed a nraḥ adac nsewjed amensi n R̥ɣid?"

¹³ Issekk tnayen zeg imehđaren nnes inna-asen: "Ruḥem ɣar tendint, akiwem imeřqa ij n uryaz iysi aqnuc n waman, dfarem-t. ¹⁴ Mani ma yudef, inim-as i bab n teddart nni, aqa inna-ac lmuɣallim: Mani iḡa uxxam inu iy di ɣa ɣeyydey ak imehđaren inu? ¹⁵ Akenniw yawi ɣar ij n tyurfat d tameqqrant tessu, tewjed. Dinni iy daney ɣa teswejdem." ¹⁶ Ruḥen imehđaren nnes, udfen ɣar tendint, ufin nican amecnaw mammec dasen inna. Uca swejden amensi n R̥ɣid.

¹⁷ Wami d tiweđ tmeddit, yusa-d ĩisa aked tenɣac n arrusul nnes. ¹⁸ Qqimen tetten, inna-

asen Ċisa: "Aqa tesfam r̄haqq: Ijjen zzaywem ittet akidi ađayi izzenz."

¹⁹ Xeyyqen imeħđaren, tseqsan-t̄ ij ij: "Yac war iġi bu d̄ nec?"

²⁰ Yarra xasen Ċisa inna-asen: "Ijjen zi kenniw zi tenḡac idwem, wenni iy kidi issisnen d̄i teḃši.

²¹ Mmis n bnađem ađas iwqeḡ ḡlaḥsab mamc xas yura d̄i lkitab, maca ya řefđiḡet̄ n wenni iy t̄ ya izzenzen! Mři war ixřiq iři ḡsen-as."

²² Wami ḡađ tetten, iysi ayrum ickar Arebbi, irza ayrum nni ifreq-asen-t̄, inna: "Ysim-t̄, wa ig iġan d̄ ddat inu." ²³ Iysi řkas ickar Arebbi, yuca-asen-t̄, swin zzayes marra idsen. ²⁴ Inna-asen: "Řkas-a d̄ idammen^j n řḡahed̄, idammen inu iy ḡa azzřen ḡlaḥsab aṡtas n yiwđan. ²⁵ Aqa tesfam r̄haqq: Zi ssa ař tsawent war sessey zeg waman-a uđiř ḡetta ař nhar nni iy ten ḡa sweḡ zi jdiđ d̄i řmulc n Arebbi." ²⁶ Yēnjen izři n Řḡid̄ uca ffyen ruḡen ḡar uđrar n zzitun.

Ċisa issawař x unkar n Buřrus

²⁷ Inna-asen Ċisa i imeħđaren nnes: "Ađayi tsemḡem marra idwem, minzi iqqar lkitab:

Ad̄ uwteḡ wenni irassen,

iḡuřiyen kuř ijjen mani ḡar irweř.^k

^j14:24 Idammen netta d̄ ddem.

^k14:27 Xzar Zakariya (Zacharie) 13:7.

²⁸ Maca xmi d ya kkarey zi řmewt, ađawem izwarey yar t̄murt̄ n Ljalil."

²⁹ Inna-as Buřrus: "Waxxa đayec ya semħen marra, nec war đayec semħey ca."

³⁰ Yarra xas řisa inna-as: "Aqa tesřid řħaqq: Ğiřet̄-a qbeř iy ya idden uyazid̄ t̄nayen t̄wafařin, ađayi t̄enkared̄ t̄řařa n t̄wafařin."

³¹ Inna-as Buřrus ařas n t̄wafařin: "War c nekkirey waxxa iy ya ssney akic mmtey." Ammu iy nnan marra imeħđaren.

Sidna řisa itzađa deg uđrar n zзитun

³² Yusa-d řisa aked̄ imeħđaren nnes yar ij n umcan qqaren-as "Gatsimani," inna-asen: "Qqimem đa, nec ađ raħey ađ zzağey."

³³ Yiwi akis Buřrus đ Yařqub đ Yuħanna, uca inexřeř ixeyyeq. ³⁴ Inna-asen: "Uř inu řřayen ađ idduqgez s uħzan. Qqimem đa t̄faqem."

³⁵ Ibeřeđ xasen cwayt, irkeř, itettar i Arebbi inna: "Meřa imken, senjem-ayi zi řweqt̄-a."

³⁶ řawed̄ inna: "A Baba, cek kuřci t̄zemmred̄-as, sbeřeđ xafi řkas-a n řařđab. Maci mamc xsey nec, lla! Mamc ixes řxadar nnec cek."

³⁷ Idweř ğarsen yufi-t̄en t̄řřen, inna-as i Buřrus: "Ma t̄ett̄sed̄, a Simřan? War t̄zemmred̄ ađ t̄faqed̄ ij n t̄sařat? ³⁸ Iřim řlabal t̄ezzağem ħima war tidfem đi řemħayen. Uř n bnađem ixes ađ

igg min iġan d asebhan, maca netta idġef." ³⁹ Ibaħħed xasen ħawed, ittar i Arebbi amecnaw amezwaru. ⁴⁰ Idwer-d ħawed ħarsen, yufi-ten tteşen řaħeqqac iħfeb xasen yiđeş u war ufin minzi t ħa jawben. ⁴¹ Idwer-d ħarsen wis tteft-marrať, inna-asen: "Ħad tetteşem, treyyhem? Baraka! Tuwed-d řweqt iy di ħa itwasellem Mmis n bnađem ħar ifassen n yinni iħşan. ⁴² Kkarem a nuyurem, wenni iy dđayi ħa izzenzen aqa yuđes-d."

Uđayen d irumaniyen tetteşfen Sidna Ħisa

⁴³ Ħisa yallah ħad issawař, yuwed-d Yahuda, ijjen zi tenħac nni n arrusul nnes. Yuwi-d akis řyaci, iwđan ysin řesyuf d idebbuzen, ssekken-ten-d arruyas n řefquha d imseřmaden n ccariħa d imeqqranen n wuđayen. ⁴⁴ Tuħa yuca-asen Yahuda iy t ħa izzenzen ij n lħalama, inna-asen: Wenni xef ħa seġmey d wenni iy trezzum. Tteřem-t, awim-t iħđa.

⁴⁵ Řxeddnit iqarreb Yahuda ħar Ħisa inna-as: "A Sidi." Uca iseġem xas. ⁴⁶ Sersen xas ifassen nsen, tteřem-t. ⁴⁷ Ijjen zeg yinni dđin iġan ijbed-d ssif, yuwta ismey n arrayes n řefquha iqess-as amezzuħ.

⁴⁸ Inna-asen Ħisa: "Ma tyir-awem qa nec d Imujrim wami teysim řesyuf d idebbuzen ħima

aḍayi tētṭfem? ⁴⁹ Tuḡa tifiḡ akidwem mkuṭ nhar ḍi tēnzida tēmeqqrant, seṭmadeḡ, war ḍayi tētṭfem. Maca marra manaya iwqeḡ ḡima aḍ ikemmeṭ min yurin ḍi lkutub." ⁵⁰ Uca semḡen ḍayes marra rewṭen.

⁵¹ Idḡar-it ij n uḡenjir, xas čammir waha. Uca tṭfen-t, ⁵² maca irweṭ-asen bṭa čammir nnes ḍ aḡeryan.

Sidna Čisa zzat i lḡukkam n wuḍayen

⁵³ Uwin Čisa ḡar arrayes n řefquha. Munen akis marra arruyas n řefquha, ḍ imeqqranen n wuḍayen, ḍ imseṭmaden n ccariḡa. ⁵⁴ Idḡar-it Buṭrus zi řeggwaj, yuḍef ḡar řemraḡ n tēddart n arrays n řefquha. Iqqim ak ixeddamen izḡar ḡar tṭmessi. ⁵⁵ Arruyas n řefquha ḍ marra jmaḡet n lḡukkam n wuḍayen rezzun chaḍet ḍed i Čisa ḡima aṭ nḡen, maca war ufin ca. ⁵⁶ Aṭṭas iy xas icehhḍen zzur, maca ḡarsen tanaquḍ ḍi chaḍet nsen. ⁵⁷ Kkaren řebḡaḍ ceḡḍen xas zzur nnan: ⁵⁸ "Netsṭa-yas iqqar: Aḍ hedmeḡ tēnzida-ya tēmeqqrant iy bnan yiwḍan s ifassen. Ḍi tēṭtyam aḍ bnij ij n tēnzida war t bnin yiwḍan s ifassen." ⁵⁹ Maca ḡawed ḡarsen tanaquḍ ḍi chaḍet nsen. ⁶⁰ Ikkar arrays n řefuḡah ḍi řweṭ n jmaḡet isseqsa Čisa inna-as: "Ma war tjiwibeḍ zi can řḡajet? Min xac ceḡḍen yiwḍan-a?"

⁶¹ Iqqim Çisa isqar, war inni walu. Isseqsa-t ğawed arrayes n řefuqah, inna-as: "Ma cek đ Lmasih Mmis n Arebbi?"

⁶² Inna-as Çisa: "Wah, đ nec. Ad tezrem Mmis n bnadem iqqim x ufusi n Arebbi ig izemmren i kuřci, ađ tezrem ğawed ihwa-d ak useynu ujenna."

⁶³ Arrays nni n řefquha iğares arruđ nnes s uxiyyeq, inna-asen: "War nehđij bu řechud!
⁶⁴ Ma tesřim-as? Iqqar awař war iħřin x Sidi Arebbi! Min đawem inedħaren?" Marra ħekmen xas belli isđaheğ řmewt.

⁶⁵ Uca bđan řebğad zzaysen ssusufen xas. Řehħfen-as x uğembub nnes ccařen-t, qqaren-as: Iwa ħaqq, a nnabi! Uwin-t-id iğassasen uwřin-t s iseqqiřen.

Buřrus inekkar Sidna Çisa

⁶⁶ Buřrus iqqim đi řemrah. Tusa-d ğares ij n tředdant n arrays n řefquha, ⁶⁷ tezri-t izğar ğar tmessi, texzar đayes mlih tenna-as: "Řa đ cek tifid aked Çisa zi Nnařira."

⁶⁸ Inkar Buřrus inna-as: "War đam fħimey ca, war ssiney ca minxef tessawařed!" Ikkar Buřrus iruh třarf n tewwart n řemrah. [Řxeddnnit idden uyazid].

⁶⁹ T̄ezri-t̄ t̄xeddant nni, t̄enna-asen i yin iḥḍaren: "Aryaz-a zzaysen."

⁷⁰ Inkar Buṭrus ḡawed̄. Umbaḡd cwayt nnan yin iḥḍaren: "Nican, cek zzaysen. Cek zi Ljalil."

⁷¹ Uca ibḍa itharrem ixef nnes itjaḡa iqqar-
 asen: "Nec war ssineḡ ca aryaz-a iy xef
 t̄essawaḡem!" ⁷² R̄xeddnnit idden uyaziḍ t̄waḡa
 wis t̄nayan. Ifekkar Buṭrus min ḍas inna Ḥisa:
 Qbeḡ iy ḡa idden uyaziḍ t̄nayan n t̄waḡat̄in
 aḍayi t̄enkared̄ t̄raṡa n t̄waḡat̄in. Wami ifekkar ḍi
 manaya ibḍa itru.

Tawin Sidna Ḥisa ḡar lḡakem Bilaṡus

15 ¹ Wami iṣbaḡ ḡḡaḡ, munen arruyas n
 ḡefquha ḍ imeqqranen n wuḍayen ḍ
 imseḡmaden n ccariḡa, ḍ marra jmaḡet̄ n
 lḡukkam nsen, cedden Ḥisa uwin-t̄ aṡ sellmen
 i lḡakem arrumani umi qqaren Bilaṡus.

² Isseqsa-t̄ Bilaṡus inna-as: "Cek, ma ḍ azeḡid
 n wuḍayen?"

ljaweb-it̄ inna-as: "T̄ennid-t̄ cek." ³ Arruyas n
 ḡefquha t̄c̄et̄can zzayes aṡṡas.

⁴ Inna-as Bilaṡus ḡawed̄: "Ma war t̄jiwibed̄ ca?
 Xzar min xak t̄c̄et̄can!" ⁵ Itḡejjeb Bilaṡus wami
 war xasen d yarri ca Ḥisa.

⁶ ḍi mkuḡ R̄ḡid̄ Ameqqran isemmeh̄ Bilaṡus ij
 umeh̄bus zeg wenni ixes ccaḡb. ⁷ lj n umeh̄bus

qqaren-as Barabas, ggin-t̄ di f̄ehbes aked can Imujrimin minzi nyin can ijjen di f̄fawda. ⁸ Igaξξed̄ r̄yaci γar Bilaṭus, b̄dan tarran zzayes aḍasen igg min itegg di l̄xada nnes.

⁹ Isseqsa-t̄en Bilaṭus inna-asen: "Ma t̄exsem aḍawem semḥey i uzeğid̄ n wuḍayen?" ¹⁰ Tuγa issen Bilaṭus belli arruyas n f̄efquha sellmen-as Ḷisa f̄aḥeqqac ḥesden-t̄. ¹¹ Arruyas n f̄efquha qeṛben azeğif i r̄yaci ḥima aḍasen ismeḥ i Barabas. ¹² Isseqsa-t̄en ξawed̄ Bilaṭus inna-asen: "Min t̄exsem aḍ ggeγ i wenni umi t̄eqqarem qa netta d̄ Azeğid̄ n wuḍayen?"

¹³ Snekkaren t̄yuyyit̄ ξawed̄ qqaren: "Ṣelleb-it̄!"

¹⁴ Inna-asen Bilaṭus: "Maγar? Man tuξuffna ig igga wanita?"

Maca rennin snekkaren t̄yuyyit̄ s jjeħd̄ qqaren: "Ṣelleb-it̄!"

¹⁵ Bilaṭus iseξξef r̄yaci. lrxu-yasen-d i Barabas uca uw̄tin Ḷisa s usγun isellem-it̄ at̄ ṣellben.

¹⁶ Uwin-t̄ f̄ξaskar γar d̄axeṛ, γar f̄emrah n f̄eqṣar n l̄hakem, f̄ayan-d x marra f̄ξaskar. ¹⁷ Ggin xas aseṛham d̄ azeggway,¹ muḍen ij n ttaj n isennanen, ggin-as-t x uzeğif nnes. ¹⁸ B̄dan seğamen xas qqaren-as, ssalam ay azeğid̄ n wuḍayen. ¹⁹ Ccaṭen-t̄ γar uzeğif nnes s yij n

¹15:17 Da d̄ l'aya 20, nzemmer a nini azeggway niγ gruna.

uɣanim, ssusufen xas, terkaxen-as, tsejjaden-as.

Tawin Sidna Xiisa ħima aṭ šellben

²⁰ Wami kemm̄fen zeg ubuṣar xas, kksen-as asefham nni azeggway, ggin-as arruḍ nnes uca sufyen-t̄ aṭ šellben.

²¹ Ij n uryaz ikka-d zi f̄kampu iḡḍu ssenni. Ggin xas f̄xaskar ššalib s bezzez ħima aṭ irbu. Aryaz nni zi Lqurina, qqaren-as Simḡan babas n Iskander ḡ Rufus.

²² Uwin Xiisa ɣar ij n umcan qqaren-as "Gulguṭa" (R̄maḡna n yisem-a: amcan n Jumjuma). ²³ Ucin-as aman uḍiṯ xellten aked yij n dwa qqaren-as murr, maca yugi aṭen isew.

²⁴ Šellben-t̄, ferqen arruḍ nnes jarasen. Ggin lqurḡa ħima kuṯ ijjen min ɣa iysi. ²⁵ Tuɣa-t ḡ tesḡa n šbah wami t̄ šellben. ²⁶ ɣar uzeḡif nnes ḡinni ij n teṯwiḡet t̄ura ḡayes minxef t̄ nyin: Wa ḡ azeḡid n wuḡayen. ²⁷ Šellben akis t̄nayen iceffaren, ijjen x ufusi ijjen x uzeṯmaḍ nnes. ²⁸ [U ikemm̄er min yurin ḡi lkitab: Ḥesben-t̄ zi Imujrimin.]

²⁹ Iwḡan ssenni tekkan tukkaren-t̄ thezzan xas azeḡif, qqaren-as: "Ma ḡ cek ig ihedmen tamzida t̄ameqqrant t̄bennid-t ḡi teṯ-iiyam!

³⁰ Nejja ixef nnes, hwa-d zi ššalib!"

³¹ Ufa d arruyas n řefquha d imseřmaden n ccariřa tbuřaren xas řawed, qqaren i wayawiya: "Isenjem inneynit, maca war izemmer ad isenjem ixef nnes!" ³² Hwa-d, a Lmasih, ay azeřid n Bani Isra'il řexxu zi řřalib, řima a nexzar azzayek namen!" řawed zawarent-ř Imujrimin nni iy kis řellben.

Sidna řisa immuř

³³ řar uzyen nhar, řehwa-d řařest x řmurř amen řekmeř ař wami d řřařa uřecci. ³⁴ řar řřařa isřuy řisa s jjeřd inna: "Iluy, Iluy, Ima sbařřani?" Řmařna n wawar-a: "Ya Arebbi, ya Arebbi, mařar dđayi řejjid?" ³⁵ Sřin-as řebřad zeg yin iřđaren đinni nnan: "Aqa itřaya i nnabi Ilyas." ³⁶ Řxeddnit iruř itazzeř ijjen zzaysen, iysi ij n spunxa, isuff-it s waman uđiř d isemmamen, iggi-t x yij n uřanim, yuca-as ad isew. Inna: "Jjem-ř, a nřer ma d yas nnabi Ilyas ař-id isehwa!"

³⁷ Isřuy řisa ij n řyuyyiř řejhed uca immuř. ³⁸ Iqqarř arwař n řemziđa řameqqrant x řnayen, zeg ujenna ař řmurř. ³⁹ Ij n uřaskari d ameqqran n arrumanus ibedd đin zzates izra řmewř ig igga řisa, inna: "Đi lřařiqqa ařarras-a d Mmis n Arebbi." ⁴⁰ Đin can n řemyarin xezzerent-id zi řeggwaj, đaysent Maryam řamagđaliř, d Salumi,

ḍ Maryam yemmas n Yaḡqub amezyan ḍ Yūsis.
⁴¹ Niṭenti tuḡa ḍfarent-ṭ, tsexxarent xas wami
 iḡa ḍi ṭmurṭ n Ljalil. Ḥḍarent ḡawed akis aṭṭas
 n ṭemyarin nneynit zi ṭinni kis itgaḡḡaden ḡar
 Lquds.

Netṭfen Sidna Ḥisa

⁴² Nhar nni sewjaden i nhar n ssebt n lḡibada.
 Wami d yiwed uḡecci, ⁴³ yusa-d ij uryaz qqaren-
 as Yusef, zi dcar n Arimatya. Netta ḍ ij n uryaz
 muhim jar jmaḡeṭ n lḡukkam n wuḍayen, ḡawed
 itreḡḡab zi ṭmulk n Arebbi. Izḡem yuḍef ḡar
 Bilatus, ittar-as ddat n Ḥisa. ⁴⁴ Idḡec Bilatus
 wami isfa Ḥisa immuṭ ḍeyya. lfaḡa-d x uḡaskari
 nni ameqqran isseqsa-ṭ: Ma immuṭ ma ḡad?
⁴⁵ Wami issen Bilatus zeg uḡaskari nni belli
 immuṭ, isellem ddat n Ḥisa i Yusef. ⁴⁶ lḡa-d
 Yusef ṭecfen, isehwa-d ddat nnes,^m ikeffen-it s
 ṭecfen. lḡers-it ḍeg yij n unḍeṭ iḡzin ḍeg uzru
 am yifri. Yarra ij n uzru x uqemmum n unḍeṭ.
⁴⁷ Maryam ṭamagdaliṭ ḍ Maryam yemmas n
 Yūsis xezarent mani inḍeṭ.

Sidna Ḥisa ikkar-d zi ṭmewṭ

16 ¹ Wami iḡḍu nhar n ssebt, Maryam
 ṭamagdaliṭ ḍ Maryam yemmas n Yaḡqub

^m15:46 lḡni, isehwa-d ddat n Sidna Ḥisa zi ṣṣalib.

d Salumi syint lġitar, uwint-t-id a_das d_eh_nent.
² D_i nhar amezwaru n ssimana, zic ak ubeyyen
 n t_fuct, usint-id ġar u_de_r nnes. ³ Ssawafent
 jarasent qqarent: "Wi d_aney ġa ikksen azru x
 uqemmum n u_de_r?" ⁴ Wami xzarent, twafant
 azru itwakkes, waxxa d_i ameqqran a_ttas.
⁵ Udfent ġar yifri n u_de_r nni, zrint ij u_henjir x
 jjiha t_afusist iqqim, igga arru_d d_i acem_raf_a uca
 d_eh_ncent.

⁶ Inna-_asent: "War d_eh_ncent ca! T_rezzunt x
 Ċisa Na_širi itwa_šellben. Ikkar zi r_mewt_i, war d_a
 i_ġi ca. Haqa amcan mani tu_ġa t_sersen. ⁷ Ru_hent
 r_exxu ġar ime_hdaren nnes d_i Bu_trus inint-_asen:
 Ċisa a_d irah r_exxu ġar t_murt_i n Ljalil akenniw iraja
 d_inni. D_inni iy t_i ġa t_ezrem amec_naw mammec
 d_awem inna." ⁸ Uca ff_yent-id zeg u_de_r rew_rent-
 id ssenni, b_dant terjijjint d_eh_ncent a_ttas, war
 ġaw_dent manaya u_fa i ijjen minzi ggw_dent.

Sidna Ċisa itwarfe_ġ ġar u_jenna

⁹ {Wami Ċisa ikkar-d zi r_mewt_i zic nhar
 amezwaru n ssimana, ime_hdhar-d amezwaru i
 Maryam t_amagdali_t iy zi isufey seb_ġa n jnun.
¹⁰ T_ru_h a_d tsiwed_i r_exbar i yinni tu_ġa i_ġan ak
 Ċisa, t_ufi-t_en ħeznen trun. ¹¹ Wami d_asen t_eнна
 qa z_ri_ġ-t_i iddar, war t uminen ca.

¹² Umbaxd i manaya idhar-asen-d s yij n şşifet nneynit i tnayen zzaysen u niṭni gguren yar řkampu. ¹³ Wami d dewfen, řawden řexbar i inneynit, war ten uminen ca.

¹⁴ Ař uneggar wami qqimen tetten řiřac n arrusul nnes, idhar-asen-d iřeyyeb-iřen minzi l'iman nsen d uqlil d wuř nsen iqseř. U řawed war uminen yinni ř iřrin wami d ikkar zi řmewř.

¹⁵ Inna-asen: "Ruřem yar marra ddunct, ředdřem s l'injil i marra iwđan. ¹⁶ Wenni iy řa yammen ad iřehhar s waman ad injem. Wenni war itimnen ca ad itwařkem. ¹⁷ D řina d lřalamatř iy d řa řharent aked yinni itammen: Aqa niṭni ad sufyen jnun s lřikma inu, ad ssiwřen s yiřesawen d jđid, ¹⁸ ad ysin ifiřeran s ifassen nsen. Meřa swin min ineqqan, war ten idarri ca. Ad sersen ifassen nsen x imehřac ad genfan."

¹⁹ Wami kisen issiwef řisa Siditney, itwarfeř yar ujenna, iqqim x ufusi n Arebbi. ²⁰ Niṭni ffyen ředdřen di mkuř amcan. Siditney aqa-ř akisen, isedhar-d řřaqq n wawař nnes s lřalamatř iy ř idfaren.}